

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №7

**Стенограма пленарного засідання
18 лютого 2020 року**

Київ 2020

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №7

*Стенограма пленарного засідання
18 лютого 2020 року*

Редакційне управління
Головного управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання сьоме, ранкове
(Вівторок, 18 лютого 2020 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...4
Розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення»	...12

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СЬОМЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
18 лютого 2020 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Доброго ранку, шановні журналісти! Доброго ранку, шановні гості Верховної Ради України!

Шановні колеги, підготуйтеся, будь ласка, до реєстрації. Готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 322 народні депутати України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Слово надається Першому заступнику Голови Верховної Ради України Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні народні депутати, шановні присутні! Ми знаємо, що цей пленарний тиждень, в який ми входимо, це тиждень, у який відбувалися події на Майдані, тиждень, який увійшов у наші долі як тиждень Революції Гідності. У мене пропозиція: згадаймо всіх загиблих на Майдані хвилиною мовчання, а також усіх, які загинули за Україну, захищаючи її державність та суверенітет.

(Хвилина мовчання).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу сідати.

Шановні колеги, відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп з внесенням пропозицій, оголошень, заяв та повідомлень. Прошу народних депутатів записатися на виступи від фракцій та груп.

Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ви знаєте, те, що у цей час відбувається активізація збройної агресії Росії в Оріховому, Вільному, Кримському, і про це

заявляє Об'єднаний оперативний штаб Збройних Сил України, ще раз підтверджує тезу, що неможливо в таких умовах продавати українську землю.

Вчора, переглядаючи *Telegram*-канали, ми прочитали безліч інформації, що деякі політичні сили торгуються з приводу своїх поправок задля того, щоб швидше провести закон про ринок землі. А я не вірю в те, що ми як опозиція подавали поправки задля того, щоб від них відмовлятися. Я вірю в те, що ми боролися в комітеті задля того, щоб правильно ідеологічно побудувати закон про ринок землі. Я вірю в те, що ми боролися за те, щоб представники асоціацій, представники органів місцевого самоврядування впливали на рішення аграрного комітету задля того, щоб закон був, дійсно, такий, який потрібен українському аграрію, українському фермеру.

Тому, думаю, ці політичні сили мають публічно висловити свою позицію. Я вірю в здоровий глузд, вірю в те, що ми будемо стояти до кінця, адже будь-які кадрові посади не варті того, щоб позбавляти Україну та українців наших чорноземів, щоб позбавляти Україну і наших фермерів можливості бути господарями на власній землі.

Колеги, я вже не кажу про ті свої поправки, які протягнули. Кожен аграрій знає, що такий закон не дасть можливості розвивати дрібний аграрний бізнес. Відбуватиметься повна корпоратизація аграрного сектору України. Відбуватиметься маніпуляція з кількістю гектарів в одні руки. Кожен фермер, кожен аграрій знає, що неможливо казати лише про 10 тисяч гектарів. В умовах того, що вводяться юридичні особи, і в умовах того, що можуть продаватися корпоративні права, без пов'язаних осіб одна фізична особа, можливо, матиме у власності і 10, і 20, і 50 тисяч гектарів.

Тож усі ці маніпуляції призводять виключно до того, щоб опозиційні сили виступали. Вони апелювали до вас, «Слуги народу», апелювали до телеглядачів, апелювали до фермерів задля того, щоб ви подумали, перш ніж натиснути зелену кнопку. І нам хотілося б, щоб ви слухали всіх тих, які сьогодні намагаються захистити, закликають не продавати українську землю, і запитали в людей на референдумі. Я впевнений у здоровому глузді інших політичних сил.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Васильченко Галині Іванівні, фракція політичної партії «Голос».

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Сергію Рахманіну, фракція «Голос».

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Я, як і більшість з вас, нещодавно в цьому залі, але я достатньо часто бував у цьому приміщенні, у мене дуже багато різних спогадів і різних відчуттів. Я прекрасно пам'ятаю, як змінюється уявлення про світ у начебто розумних, досвідчених людей, коли вони стикаються з реальністю. Люди тут живуть з уявленням про світ, яке формується середовищем, вказівками згори, власним досвідом, і коли відбувається дотик до реальності, світ змінюється в їхніх очах.

Я пам'ятаю самовпевненість партії влади під час Помаранчевої революції, коли світ змінився, коли люди підійшли до стін будівлі Верховної Ради і в шибку залетів перший камінь. Я пам'ятаю самовпевненість партії влади в цьому залі під час Революції Гідності, і пам'ятаю переляк від дотику з реальністю, перелякані очі депутатів з фракції більшості, коли ті з них, які мали сміливість, ходили вулицями і дивилися на кров на київських вулицях.

Дотик до реальності – це те, що сьогодні відбувається в районі Золотого. Це ціна, яку ми платимо за наші поступки, це ціна за розведення, це ціна за поступки для того, щоб відбулася чергова зустріч в Нормандському форматі. Скільки ще має загинути людей, щоб ми зрозуміли, що будь-яка поступка – це наша слабкість? Жодної поступки не має бути до того, поки Росія не припинить стріляти. Поки ми будемо йти на поступки, смерті будуть продовжуватися.

Давайте робити висновки з тих уроків, які нам надали історія і наше життя. Давайте передбачати реальність, а не стикатися з реальністю, коли ми знову будемо бачити кров або коли черговий камінь залетить у ці вікна. Ми маємо дивитися в очі реальності, а реальність дуже жорстка. Ми не маємо права йти на подальші поступки з Росією, бо це перший крок до політичної смерті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Геращенко Ірині Володимирівні, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці, я до хвилини пам'ятаю 18 лютого 2014 року, коли вулиця Грушевського була перекрита беркутівцями та автозаками, а депутатам від опозиції, які йшли до парламенту, уже стріляли в ноги. Тодішня влада розповідала нам, погрожуючи: ви всі будете відповідати за те, що ви в опозиції.

Вони хизувалися, дійсно, своєю самовпевненістю, але Майдан постав через брехню влади і через те, що влада змінила зовнішній курс. Саме біля

Маріїнського палацу в Маріїнському парку і на Кріпосному провулку 18 лютого розпочалися перші масові вбивства майданівців. Моя перша усвідомлена смерть – це смерть двадцятирічного Саша Плеханова, з мамою якого відмовилася зустрітися пані Венедіктова, нинішня голова ДБР, а так само не знайшов часу зустрітися Голова Верховної Ради.

Ви знаєте, друзі, я хочу сказати вам, що шість років тому так само влада вважала, що вона назавжди, надовго і що вона безкарна. Але, на жаль, сьогодні дуже багато уроків забуваються, і ми відчуваємо подих реваншу, який погрожує родинам загиблих Небесної Сотні. Тому наша політична сила пропонує цього тижня провести позачергове засідання парламенту, на якому прийняти дві важливі заяви – про річницю Революції Гідності і річницю анексії Криму. Нагадаю вам, що ордени «За возвращение Крыма», які видав Путін, датовані 20 лютого 2014 року. Тому сьогоднішня військова провокація – це не просто так, кадебісти дуже люблять символічні дати, це нагадування про Майдан, де також за ними стояли Росія і Кремль. І побачити мир в очах Путіна може лише мазохіст.

Ви знаєте, Президент Зеленський рік тому обіцяв країні, що в нього є стратегія миру. Уже за рік у Мюнхені він зізнався, що в нього немає ніякої стратегії, а його тактика – це спільні патрулі наших військових, нацгвардійців і бойовиків, які сьогодні з 5 години обстрілюють місця розведення поблизу Золотого і Новотошківки. Чи знаєте ви, що з 5 години ми маємо вже кілька загиблих і поранених, а також Україна втратила два наші опорні пункти? Хто їх повертатиме?

Ми вимагаємо, щоб сьогодні до Верховної Ради України було викликано міністра оборони, начальника Генерального штабу, і ми почули, що відбувається на фронті поблизу місць розведення. Як у цих умовах можна вимагати ще розведення в Гнутовому і готувати в Мінську ще кілька пунктів?! Чому сьогодні за ініціативою Росії відбувається засідання Ради Безпеки ООН, а не за ініціативою України, де ми маємо шмагати Росію за невиконання кожного пункту Мінських угод, за те, що щодня стріляють і вбивають українців, за те, що в тюрмах...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірино Володимирівно, думаю, це дуже добре, що ви слідкуєте за графіком Голови Верховної Ради України, однак якщо я з кимось зустрічаюся або не зустрічаюся, наприклад, з Інною Олександрівною (ви згадали про маму Плеханова), то я не зобов'язаний про це комусь доповідати. Тим більше створювати з цього піар ані для себе, ані для будь-кого іншого. Дякую.

Палиця Ігор Петрович.

ПАЛИЦЯ І.П., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, самовисуванець). Доброго ранку, шановні колеги! Я хотів сказати, що про землю немає сенсу говорити, ми маємо розглянути до кінця всі поправки. До того ж я хотів би звернутися до наших колег з «Опозиційної платформи – За життя». Немає сенсу чекати, поки парламент розгляне всі 3 тисячі поправок. Монофракція вирішила намагатися прийняти закон про землю. Давайте спробуємо залишити конструктивні поправки, спробуємо їх провести, а все інше, щоб не гаяти часу, прибрати і максимально не дати прийняти цей законопроект, просто не витратити часу на пустий піар.

Я хотів сьогодні сказати про уряд і про ту небезпеку, яка наближається до нас з введенням медичної реформи, з освітньою проблемою, але хочу після виступу Геращенко висловити пару слів. Дійсно, з 5 години всі ЗМІ і штаб заявляють про напад російських військ на наші військові об'єднання, на нашу територію. Я хочу звернутися до Дмитра Олександровича і запропонувати запросити на відкриту зустріч міністра закордонних справ, міністра оборони, тому що ця кулуарність, яка була всі п'ять років попередньої влади, коли вони кулуарно домовлялися про щось у Мінську, щось підписували, про що парламент не знав, народ не знав, призвела до того, що ми втратили десятки тисяч наших друзів, наших братів, наших сестер. Давайте щиро, відкрито розмовляти з парламентом.

Я хочу звернутися до Президента. Пане Президенте, вам буде легше приймати рішення в Нормандському форматі, коли ви будете зустрічатися один на один або в компанії разом з іншими президентами з Путіним, якщо за вами стоятиме парламент і згода або допомога парламенту у вашій нелегкій праці. Кулуарність доведе до того, що ми знову отримаємо ескалацію, і на сході за допомогою зброї нам казатимуть: ви обіцяли – виконуйте. Цього не можна допустити.

Щодо уряду. Друзі, нам треба терміново прийняти рішення до 1 квітня. З 1 квітня запроваджується медична реформа, яка не готова, грошей на неї не вистачає, послуги не прораховані, зарплата фахівців залишається стара, хірург найвищої категорії матиме 6 тисяч 400 гривень. Ми втратимо нашу медицину. Я пропоную пану Радуцькому провести все-таки засідання комітету і, може, відтермінувати цю реформу. Україна до неї не готова, ми просто отримаємо великий негатив, у першу чергу – Президент, у другу чергу – Верховна Рада. Нас, Верховну Раду, і так звинувачують в усіх бідах, знущаються, кепкують, тому що винні ми. Не непрофесійний Кабмін, а ми. Давайте починати працювати і приймати рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Доброго ранку, шановні колеги. Сьогодні з 5 години надходить інформація, що в районі лінії розмежування, в районі населених пунктів Новотошківське, Золоте, Орихове йде бій, ситуація взагалі незрозуміла. Ми звертаємося від групи «Довіра» до керівництва Верховної Ради, до Міністерства оборони надати інформацію для того, щоб ми розуміли, що відбувається і щоб якось могли заспокоїти суспільство.

Щодо порядку денного нашої роботи. Минулого тижня ми розпочали розгляд надзвичайно важливого і чутливого законопроекту про обіг земель сільськогосподарського призначення і відповідно градус напруги навколо цієї теми надзвичайно високий. Це відбувається саме тому, що люди просто не розуміють кінцевої мети прийняття даного законопроекту. Якщо мета – просто дозволити продавати землю, то цього явно замало, тому що це питання потрібно обговорювати в комплексі, треба говорити про створення потужного фермерства на селі, треба говорити обов'язково про розвиток сільських територій, треба говорити про зайнятість населення, а це робочі місця, це наповнення місцевих бюджетів.

Декілька важливих тез у контексті обігу земель сільськогосподарського призначення. У людей є величезні побоювання, що після прийняття цього законопроекту якщо, наприклад, власник паю захоче його продати, то, враховуючи діючу систему нарахування субсидій, він її втратить. Як пояснити пенсіонеру, який отримує пенсію близько 2 тисяч гривень, коли він надумає покращити своє пенсійне життя і свою старість, що в результаті продажу свого паю він просто втратить субсидію? І це враховуючи величезні платіжки за комунальні послуги. Ось як це пояснити людині? Тому обов'язково це повинно бути врегульовано на законодавчому рівні, і дохід від продажу землі не повинен йти в розрахунок при нарахуванні субсидій. Це дуже важливе питання.

Ще одне. Аграрії повинні бути впевнені, що державна підтримка щодо здешевлення кредитів на придбання землі повинна бути не на один рік, а має бути системою, як мінімум, на п'ять років. Ми з колегами по групі «Довіра» зареєстрували такий законопроект [№ 2825](#) і сподіваємося, що він найближчим часом буде в сесійному залі і ми його підтримаємо.

Дуже важливо також говорити про розвиток сільських територій. У нас до цього часу немає ніякої державної стратегії в цьому напрямі. Дійшло до того, що в селі дуже важко знайти роботу, відбувається величезна міграція, важко знайти кваліфікованого механізатора, я вже не кажу про працівників тваринництва. Ми дійшли до того, що імпортуємо молочну продукцію, а ще зовсім недавно були потужними її експортерами.

На всі ці питання немає відповіді, а їх треба обговорювати. Нам, депутатам-мажоритарникам з групи «Довіра», постійно їх ставлять люди. Тому, якщо

і вирішувати це питання, то не просто про продаж, а лише в комплексі з державною стратегією щодо розвитку сільських територій і створення потужного фермерського класу на селі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Бойко Юрій Анатолійович.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане спікере, шановні народні депутати! Минулого тижня була п'ята річниця підписання Мінських угод. Це надзвичайно важливий документ, підписання якого дало змогу припинити як мінімум масові трагедії в країні, припинити активну фазу бойових дій і відкрило політичний шлях до розв'язання конфлікту на сході.

Попередня влада цим шляхом не скористалася, тому що вони використовували війну на сході як політичну і комерційну процедуру. Змінилася влада, прийшов новий Президент, прийшов новий парламент, члени якого присутні сьогодні в залі, і перші кроки були обнадійливими, коли почався обмін полоненими, коли повернули кораблі, коли пройшла зустріч у Нормандському форматі, на якій вже нинішня влада затвердила «формулу Штайнмайєра», яка насправді є алгоритмом місцевих виборів на неконтрольованих територіях. На цій зустрічі було підтверджено відданість Мінським угодам, які є єдиним документом, прийнятим міжнародною спільнотою щодо розв'язання конфлікту на сході країни.

Потім – ступор, і нам абсолютно зрозуміло чому. Тому що нинішня влада боїться частини радикально налаштованих людей у країні, невеликої частини націоналістів, які диктують сьогодні і правлять бал, і вони не готові до жодного кроку в напрямі миру в країні. Нинішня влада їх боїться і не може йти шляхом миру.

Позиція нашої політичної сили – ви всі обіцяли принести мир в країну, тож виконуйте свої обіцянки. Ми готові до того, щоб прийняти в парламенті законопроект щодо амністії для тих, хто не вбивав, внести зміни до Конституції щодо закріплення особливого статусу в республіках «ЛНР», «ДНР», тому що це виписано в Мінських угодах, підписаних уже нинішньою владою, і йти мирним шляхом заради того, щоб у країні настали мир і спокій. Ми до цього готові і вимагаємо, щоб це виконувалося і діючим Президентом, і парламентом.

Ще буквально два слова стосовно законопроекту про землю, щодо якого тут багато кажуть. Ми жодної поправки не вигадали самі, це те, що хочуть люди для того, щоб закон виконував волю людей, а не олігархів, які хочуть скупити

землю. У нас проста пропозиція: правляча коаліція, зніміть цей законопроект з розгляду, розгляньте його з фермерами, щоб він відповідав інтересам суспільства, і проведіть референдум.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Радущкий Михайло Борисович.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні колеги! Останнім часом у ЗМІ та соцмережах активно шириться неправдива інформація та здійснюються відверті маніпуляції про те, що начебто в Україні планують масово закривати медичні установи. Я хочу прояснити ситуацію і наголосити, що це не зовсім, а точніше, зовсім не відповідає дійсності.

Кабінет Міністрів України 15 січня прийняв Розпорядження «Про затвердження переліку опорних закладів охорони здоров'я у госпітальних округах на період до 2023 року». Це дасть змогу покращити доступ до медичної допомоги, сконцентрувати інвестиційні ресурси та розбудувати мережу надання медичних послуг. Однією з головних умов формування переліку стала доступність закладів для пацієнтів. Шлях до лікарні повинен не перевищувати 1 годину. До переліку включено заклади охорони здоров'я, що відповідають вимогам або можуть бути підвищеними до багатопрофільних лікарень інтенсивного лікування першого або другого рівнів. Ці заклади матимуть належне робоче навантаження та забезпечать належний рівень безпеки пацієнта. На сьогодні в Україні визначили 212 лікарень, але процес ще триває.

Ходить багато чуток, що всі лікарні, крім опорних, закриють. Це неправда, шановні колеги, розкажіть своїм виборцям. НСЗУ контракує всі лікарні, які відповідають вимогам договору і вимогам до надання послуг. Тобто принцип реформи в тому, що будь-яка лікарня може і має отримувати кошти з бюджету за надані послуги згідно з Програмою медичних гарантій.

Міністерство охорони здоров'я чи Кабінет Міністрів, чи депутати не мають повноважень реорганізувати чи перепрофілювати, чи закривати лікарні. Це власність місцевої влади. Тому ще раз кажу, не маніпулюйте.

У переліку опорних лікарень області визначили ті лікарні, які мають надавати повний спектр медичних послуг і доступні менше ніж за 60 хвилин. Усі інші лікарні також матимуть угоди з НСЗУ. Відповідаєш вимогам, надаєш допомогу, обирають пацієнти – отримуєш кошти. При цьому маршрути машин швидкої для екстреної допомоги затверджує обласна госпітальна рада, і вона може спрямовувати їх не лише в опорні лікарні.

Тому, шановні колеги, будь ласка, зверніть увагу, що мова йде не про категоричне закриття медустанов. Це дуже важливо, оскільки подібні маніпуляції вводять громадян України в оману та викликають паніку в населення. Ми

не закриваємо жодної протитуберкульозної лікарні, жодної інфекційної лікарні, жодної місцевої лікарні – не планували, не плануємо і не збираємося планувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні колеги, ще повідомлення. Сьогодні в нашої колеги Софії Федини день народження. Привітайте колегу, будь ласка (*Оплески*).

Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, продовжуємо розгляд законопроекту [№ 2178-10](#).

Поправка 217 народного депутата Скорика. Наполягає. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, шановні громадяни України! Для мене велика честь, що саме з моїх поправок продовжується розгляд цього найважливішого законопроекту.

Такий закон, якщо його, не дай Боже, буде прийнято, фактично знищить майбутнє нашої держави. Мені хотілося б ще раз наголосити на тому, що наша політична сила не планує знімати жодної поправки до цього законопроекту. Ми плануємо розглядати всі поправки для того, щоб якось покращити його якість, з одного боку. А з іншого боку, ми все-таки сподіваємося, що під час розгляду цього законопроекту прокинеться совість у депутатів фракції «Слуга народу», і вони згадають про свої передвиборні обіцянки щодо того, щоб такі найважливіші питання вирішувалися виключно з народом України шляхом всеукраїнського референдуму. Тому що земля є надбанням усього народу України згідно з Конституцією, вона є основою нашої незалежності згідно з Декларацією про незалежність. Тож виключно – референдум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Були аналогічні поправки. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 217 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 218 народного депутата Скорика.

СКОРИК М.Л. Шановний пане голово комітету, ця поправка також стосується питання референдуму. Мені хотілося б у рамках обговорення цієї поправки повернутися до питання, яке я ставив минулого пленарного тижня стосовно того, що відкриття цього ринку дасть мультиплікатор підвищення валового внутрішнього продукту менше 1 відсотка. Ви сказали, що про це не в курсі. На засіданні комітету я ще раз перепитав міністра економіки, він підтвердив, що навіть за найоптимістичніми розрахунками – 0,8 відсотка зростання валового внутрішнього продукту. Чи вважаєте, що це адекватно для того, щоб продати всю українську землю, фактично всю українську незалежність і майбутнє наших дітей?

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Щоб не спекулювати цим питанням і щоб такі питання не дублювалися, відповідаю. Мова не йде про продаж усієї української землі. Мова йде про те, щоб повернути право, яке в 2001 році було призупинено законами. Це перший момент.

Другий момент. Саме відкриття ринку землі зумовить розвиток тих галузей, які стримуються через його «сірі» схеми. Це всі галузі, пов'язані з суттєвими вкладеннями в 1 гектар.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 218 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 219 народного депутата Скорика.

СКОРИК М.Л. Шановні колеги, шановні громадяни України, ця поправка стосується також статті 130 Земельного кодексу України. Я хотів би процитувати, у чому вона полягає: «Забороняється купівля-продаж земельних ділянок державної та комунальної власності, які є землями сільськогосподарського призначення, до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення».

Мені дуже хотілося б, щоб ви зрозуміли, що вирішення такого найважливішого, доленосного питання для нашої держави має відбуватися виключно через всеукраїнський референдум. Мені також дуже хотілося б знову, пане Сольський, щоб ви згадали про свої передвиборні обіцянки щодо вирішення цього питання на референдумі. Мені незрозуміло, чому ви так боїтеся запитати в українських громадян, чи хочуть вони продавати землю, чи ні.

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Були аналогічні поправки. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 219 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 220 народного депутата Скорика.

СКОРИК М.Л. Шановні колеги, шановні громадяни України, знову-таки процитую: «Забороняється купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок і зміна цільового призначення (використання) земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб, для ведення товарного сільськогосподарського виробництва до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення».

Шановний колего голово комітету, я хочу наголосити, чому ми наполягаємо на проведенні всеукраїнського референдуму. Тому що земля є основою нашого державного суверенітету згідно з Декларацією про державний суверенітет. А ми отримали незалежність через референдум 1991 року і маємо вирішувати таке питання виключно через всеукраїнський референдум. Прошу дати відповідь, а не говорити, що цю поправку просто відхилено. Прошу озвучити вашу позицію з цього питання.

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету неодноразово озвучувалася. Питання всеукраїнського референдуму в цьому законопроекті передбачено щодо доступу іноземців, в іншій частині – відхилено.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 220 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 221 народного депутата Скорика.

СКОРИК М.Л. Шановні колеги, шановні громадяни України, це остання моя поправка з цього блоку. Я хочу наголосити ще раз, чому наша фракція наполягає на всеукраїнському референдумі. Тому що це надбання всього українського народу, і не може вирішувати навіть монобільшість такі важливі питання. Ми вважаємо, що відкриття ринку землі в такому вигляді, як ви пропонуєте, буде абсолютно шкідливим для Української держави та українського народу. Ми вважаємо, що ці начебто здобутки, які він принесе у вигляді начебто зростання ВВП, не є адекватними до того, що ми втрачаємо наше державне надбання, надбання всього українського народу.

Я ще раз хочу звернутися до колег з монобільшості. Шановні колеги, не голосуйте за цей законопроект. Прошу проголосувати за наші поправки і прошу визначитися та не голосувати за цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка стосувалася іншого. Комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 221 народного депутата Скорика. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 222 народного депутата Пономарьова. Немає народного депутата Пономарьова? Ідемо далі.

Поправка 223 народного депутата Пономарьова. Немає.

Поправка 224 народного депутата Пономарьова. Немає.

Поправка 225 народного депутата Пономарьова. Немає.

Поправка 226 народного депутата Мороз.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Доброго ранку, шановні парламентарії! Доброго ранку, український народе! Я хочу напряду запитати пана Сольського, тому що сьогодні на нас дивиться вся прифронтна зона, де я пропрацював п'ять з половиною років і де

триває війна. Люди ставлять єдине запитання: що їм робити на даній території, на тих землях, де заміновано, на тих землях, де стоять фортифікаційні споруди, на тих землях, які знаходяться за лінією розмежування? Тому що всі поправки не підтримуються, і вони хотіли б почути вас, пане. Відповідайте людям, вони всі зараз сидять біля телевізорів і дивляться наше засідання.

Я прошу відповісти людям, що їм робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перед тим, як відповідь комітет, все-таки хочу закликати авторів усіх поправок дотримуватися Регламенту, у якому чітко зазначено, що виступаючий повинен говорити по суті поправки, а не твір на вільну тему.

Але, будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Ця поправка стосується іншого, її відхилено. Про те, що ви говорите, є комітетська поправка щодо заборони будь-яких угод, зміни цільового призначення на тимчасово окупованих територіях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 226 народного депутата Мороза. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 227. Народний депутат Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Луганщина. Доброго ранку, шановні колеги, шановні українці! Законопроект № 2178-10 ми розглядаємо в другому читанні попри протести тих, які, дійсно, виробляють 80 відсотків усього аграрного експорту України, попри волю тих, які боронять незалежність і суверенітет України на сході України, і проти волі всіх українців.

Дійсно, не можна далі затягувати з реформуванням системи земельних відносин, але необхідно вдосконалити правове регулювання саме ринку землі, сформуванню прозорий ринок, а не протягувати в такий спосіб продаж землі і продаж української державності.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка стосується абсолютно іншого. Комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 227. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 228 народного депутата Володіної. Наполягаєте? Будь ласка.

ВОЛОДІНА Д.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго ранку, шановні колеги! Я хотіла б нагадати, що цей законопроект, дійсно, є надважливим для нашої держави, але сьогодні ми говоримо не просто про право власності, а про право володіти українським національним багатством. Саме тому я ще раз наголошую на тому, щоб ми чітко визначали, хто буде кінцевими і бенефіціарними власниками українською землею і до моменту референдуму чітко визначили, що це мають бути виключно українці.

Прошу поставити мою поправку на голосування і знову повторюю з оглядкою на інтереси людей, яких ми представляємо сьогодні в парламенті, що це інтереси українського народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету. Оскільки є поняття кінцевого бенефіціарного власника, поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 228 народної депутатки Володіної. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 130.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 229. Народний депутат Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Доброго ранку, шановні громадяни України! Фракція «Батьківщина» виступає категорично проти прийняття цього законопроекту. Він приймається з порушенням статті 116 Регламенту України.

Колеги, прошу підтримати мою поправку, адже українська земля – це величезне багатство наших майбутніх поколінь, і ми не маємо права її розбазарювати. Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Це технічна поправка. Поправка 130 в редакції комітету сформульована ширше.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 229 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 230. Народний депутат Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Нашу поправку представлятиме Сюмар. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Наша фракція підготувала менше 100 поправок не для того, щоб повиступати тут, у залі, а для того, щоб суттєво покращити достатньо рамковий законопроект.

Ключове питання насправді в тому, для кого ми запроваджуємо цей ринок землі? Ми хочемо створити цілий агропромисловий комплекс у країні і дати можливість працювати тут українським селянам і фермерам, чи просто хочемо зробити аферу з продажу землі, базар?

Ця поправка стосується безпосередньо того, що право купувати землю мають ті юридичні особи, які мають досвід у сільському господарстві.

У зв'язку з тим що цю поправку не враховано, у мене запитання до голови комітету. Ми створюємо цей ринок землі і приймаємо закон для того, щоб продати задешево державні землі і дати можливість спекулянтам і олігархам заробити, чи для селян і фермерів?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пані Вікторіє, ми з вами обговорювали цю історію в комітеті. Ми створюємо ринок землі для українських громадян, які рівні перед законом і Конституцією. Ви пропонуєте обмеження їх досвідом чотири роки, а якщо в когось три?

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 230 народної депутатки Геращенко. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступна поправка 231. Народний депутат Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, минулий тиждень... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спочатку за нумерацією йде поправка 231, а потім – поправка 232. Я перепрошую, увімкніть мікрофон Наталії Юрїївни.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, минулого тижня кожен з вас мав нагоду, я впевнена, зустрічатися з виборцями, зі своїми бабусями, з дідусями, поспілкуватися та порадитися, треба чи не треба продавати українську землю. Я впевнена, що кожному з вас дали наказ: у жодному разі не продавати нашу країну.

Сьогодні в країні немає миру, сталося загострення в Новотошківці. Мало хто з вас знає, що це населений пункт біля лінії розмежування. Люди там шостий рік живуть під час війни, і замість того, щоб об'єднати зусилля для того, щоб виконати Мінські угоди, щоб наблизити мир у нашій країні, ви займаєтеся відкритим мародерством. Лише мародери можуть під час війн розпродавати свою землю.

Наполягаю на голосуванні цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка стосується іншого. Комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 231 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 232 народного депутата Тимошенко. Івченко, перепрошую, там співавторство. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я у своєму виступі теж наголошував на тому, що сьогодні відбувається активізація російської

агресії на багатьох ділянках, тому просто неможливо зараз розглядати законопроект, який в умовах війни відкриє такий собі базар.

У нашій поправці пропонується скасувати можливість юридичним особам на першому етапі бути учасниками ринку землі. Колеги, усі фермери, аграрні асоціації чітко знають ту кількість схем, які можуть проводити через купівлю-продаж корпоративних прав, або інші схеми, що стосуються юридичних осіб, коли земля тихенько буде виходити з-під управління українців. Тому ми пропонуємо скасувати таку можливість юридичних осіб.

І взагалі в нас така пропозиція: припинити розгляд цього законопроекту в умовах активізації російської агресії (Рада національної безпеки і оборони засідає з цього приводу), зупинитися і почати спілкування з людьми, з фермерами, провести референдум...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція зрозуміла.

Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Насправді, поправка не скасовує, а дозволяє юридичним особам брати участь у придбанні землі. Позиція комітету – поправка 130 комітету більш вдала.

Цю поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 232 народної депутатки Тимошенко та народного депутата Івченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 233. Народний депутат Леонов. Не наполягає.

Поправка 235. Народний депутат Фролов. Не наполягає.

Поправка 236. Народний депутат Ар'єв. Прошу.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Нам треба нарешті визначитися, що ми робимо. Це відкритий і цивілізований ринок землі, за який ми вже давно боремося, чи ми робимо такий собі спецмагазинчик для своїх, який закінчиться дерибаном, як це було під час приватизації на початку 90-х років минулого століття, а саме в цій моделі до того йде.

Я не розумію, чому ми відкидаємо цілий сегмент фермерів, які мають спільні підприємства? Вони повинні мати право на приватизацію землі, оскільки в нас дуже багато фермерських господарств і малого, і середнього рівня, які мають інвестиції і працюють у формі спільних підприємств. Якщо ми цього не зробимо, ми звужуємо ринок, а будь-яке звуження ринку призводить до обмежень. Тому я пропоную підтримати цю поправку і зробити нарешті, щоб усе-таки ми йшли до цивілізованого ринку, а не закритого спецрозподільника.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Ар'єв, хочу віддати належне, дуже правильні слова і правильна поправка, якою передбачається можливість участі в ринку також спільних підприємств, де не менше 51 відсотка належить громадянам України. Разом з тим на даному етапі позиція комітету і позиція керівництва країни така: ці питання мають вирішуватися на референдумі. Саме через це і лише через це поправку було відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 236 народного депутата Ар'єва. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 237. Народний депутат Шпенюв. Немає.

Поправка 238. Народний депутат Івченко. Прошу.

ІВЧЕНКО В.Є. Миколо Тарасовичу, якщо я правильно читаю, то поправка стосується того, щоб абзац п'ятий підпункту 1 вилучити. Це означає, що ми вилучаємо можливість юридичних осіб брати участь у ринку землі. Навіщо ви коментуєте те, що не є поправкою? Це перше.

Друге. Я ще раз вам хочу нагадати про те, що ми чітко знаємо різні схеми, як може відчужуватися земля через купівлю-продаж корпоративних прав. Тому пропозиція полягає в тому, щоб усе-таки на першому етапі українські фермери або аграрії мали можливість придбати українську землю. У них має бути сьогодні переважне право, це сімейні ферми, органіки, особливо ті, які займаються тваринництвом, щоб у нас не було монокультури. Тож пропозиція все-таки підтримати цю поправку, щоб не дати можливості юридичним особам через різні схеми безпосередньо відчужувати українську землю.

Колеги, я ще раз хочу сказати, «Батьківщина» пропонує саме на першому етапі, щоб не було...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадиме Євгеновичу, ви будете наполягати на голосуванні за цю поправку, оскільки вона абсолютно ідентична до тих, які ми вже проголосували, а ви як відповідальна політична сила говорили, що ви не спамите? Ставимо, так?

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – відхилити. Вона суперечить вашій попередній поправці 232.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 238 народного депутата Івченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 239 народного депутата Івченка. Будь ласка.

Вадиме Євгеновичу, ваш час сливає!

ІВЧЕНКО В.Є. Дякую. «Батьківщина». Ця поправка стосується пріоритетності викупу земельних ділянок. У нашому контексті ми говоримо про те, що в нас на сьогодні є 4,5 мільйона одноосібних господарств. Це ті, які не сплачують податків, ті, які працюють у «сірій» зоні, ті, які працюють за готівкові кошти.

Ми прийняли закон про сімейні ферми і досить важливо, щоб вони перетворювалися на сімейні ферми. За нашими підрахунками, приблизно 20 відсотків одноосібників можуть стати учасниками реального аграрного ринку. Це 1 мільйон робочих місць, і цьому 1 мільйону робочих місць як дрібному і маленькому фермеру або товаровиробнику на місцевості, цим точкам економічного зростання ми повинні надати пріоритети. Тому ця поправка стосується того, щоб надати пріоритети саме таким дрібним і маленьким господарствам у купівлі землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету, будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка трохи про інше, про форму СФГ, якому надається пріоритет. Насправді ті, які називають себе фермерами, у 99 відсотках випадків реєструють підприємства у формі ТОВ.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 239 народного депутата Івченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 240 народного депутата Гривка. Не наполягає.

Наступна поправка 241. Народний депутат Наливайченко.

Народний депутате Наливайченко, ваш час спливає.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання

«Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Моя поправка внесена від команди «Батьківщини» і стосується найголовнішого: ми категорично проти того, щоб українська земля опинилася в руках іноземців. Ми чітко зазначаємо і в цій поправці: п'ять років – виключно українці, якщо юридична особа, то виключно, яка належна громадянам України.

І найголовніше. До всеукраїнського референдуму немає про що зараз тут говорити. Ми всі склали присягу українському народові. Чому запитати в українців про право володіння довічно землею виключно для українців немає бажання і сміливості в цієї Верховної Ради? Ми проти такого підходу. Референдум, пояснити людям, гарантувати право на землю для громадян України – і лише після цього розглядати будь-які законопроекти в залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправку відхилено, оскільки були аналогічні поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 241 народного депутата Наливайченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 242 народного депутата Пузійчука.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина». Наша фракція виступає категорично проти продажу української землі. Спочатку – референдум, потім – продаж землі.

Колеги, моя поправка стосується захисту фермерів. Земля повинна продаватися лише тим, хто на ній працює і живе. Якщо ви, дійсно, підтримуєте українських громадян, якщо ви підтримуєте українських фермерів, прошу підтримати мою поправку.

Шановний головуючий, поставте мою поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але вона стосується юридичних осіб.

Позиція комітету. Слово надається голові комітету. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна повністю до попередньої. Позиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 242 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 243 народного депутата Тимофійчука. Не наполягаєте, так? Добре.

Наступна поправка 244. Народний депутат Чайківський.

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець). Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не наполягає. Дякую.

Наступна поправка 246. Народний депутат Власенко. Прошу.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуєчий. Ті люди, які нахабно протягують цей законопроект через Верховну Раду, багато говорять про права власника української землі. Я хочу нагадати, що згідно із статтею 13 Конституції України земля є об'єктом права власності українського народу. Запитайте спочатку у власника української землі, проведіть референдум, і якщо український народ скаже, що він не заперечує щодо продажу української землі, то тоді треба прийняти закон, згідно з яким українські фермери першочергово зможуть бути власниками землі.

Натомість усім абсолютно очевидно, що через механізм іноземних банків і механізм юридичних осіб створюється можливість для іноземних громадян і юридичних осіб контролювати необмежену кількість української землі. Саме тому в цій поправці я пропоную взагалі прибрати слова «юридичні особи», яких ми ніколи не проконтролюємо, бо в реєстрі будуть слова «громадянин України», а насправді контролюватиме цю юридичну особу іноземець. Я пропоную прибрати слова «юридичні особи» із переліку покупців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – відхилити, оскільки були аналогічні поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 246 народного депутата Власенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 247. Народний депутат Загородній. Прошу.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Позиція «Опозиційної платформи – За життя» єдина: питання долі української землі має вирішуватися лише на всеукраїнському референдумі.

Я щойно отримав на телефон повідомлення від жителя міста Шахтарська Донецької області, який просить: «Поставте запитання «слугам народу»: якщо земля буде продана, то чию землю захищатимуть Збройні Сили України?». Я просив би голову комітету, дійсно, дати відповідь на це запитання громадянам України.

А тепер щодо поправки. Я пропоную пункт «б» частини першої статті 130 викласти в такій редакції: «юридичні особи України, створені відповідно до законодавства України та установчими документами яких передбачено ведення сільськогосподарського виробництва». Така норма пропонується, щоб запобігти скуповуванню земель в якості статутного капіталу без наміру їх використувати за призначенням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Були аналогічні поправки. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 247 народного депутата Загороднього. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, поправка 248 народного депутата Ніколаєнка. Народний депутате Ніколаєнко, ваш мікрофон не ввімкнуто, вставте картку. Його немає, перепрошую.

Народний депутат Папієв, поправка 249. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія

«Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати України, шановні колеги! Я звертаюся найперше до громадян України, тому що фактично щодо всіх поправок, які ми подаємо, і на всі запитання голова комітету не відповідає – або він не володіє питанням, або просто виконує чинсь замовлення і тому боїться спілкуватися з нами.

Моя поправка стосується того, щоб пункт «б» частини першої викласти в такій редакції: «юридичні особи України, створені за законодавством України, які здійснюють ведення сільськогосподарського виробництва». Тобто щоб та земля, яка записана в законі, використовувалася лише підприємствами, не перекупниками або «соросами», «фіалами» та іншими спекулянтами, щоб це використовувалося саме для виробництва продукції в інтересах українського народу.

На завершення хочу наголосити ще раз, що не дотримується Регламент. Бо ви маєте після обговорення поправок і голосування щодо них голосувати за статтю закону в цілому. Це частина друга статті...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Михайле, ми вже не раз обговорювали аналогічні поправки. Ми можемо просто повторювати одне і те ж.

Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 249 народного депутата Папієва. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 250 народного депутата Мамки.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати! Хочу звернути увагу на те, що надання права щодо створення юридичних осіб лише на підставі законів України замало для того, щоб іноземці не купували українські землі. Моя пропозиція – внести зміни до статті 130 і розкрити кінцевих бенефіціарів при створенні юридичних осіб.

Якщо пригадати практику, яка була в Україні, то в нас уже є випадки щодо банківської системи. Сім років тому заходи за законодавством України, щоб дізнатися, хто є власниками банків, результатів не дали. Лише внесення змін до закону щодо розкриття кінцевих бенефіціарів показало, хто є справжніми власниками банківських установ.

Прошу внести зміни, щоб наділити повноваженнями щодо розкриття кінцевих бенефіціарів юридичних осіб для того, щоб ми розуміли, що іноземці землю України не будуть скуповувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Ми взагалі виключили поняття «кінцевий бенефіціар», громадяни України можуть бути лише напряму засновниками. Тому поправку відхилено комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 250 народного депутата Мамки. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 251. Народний депутат Савчук. Немає.

Поправка 252. Народний депутат Бунін. Немає.

Поправка 253. Народний депутат Бондарєв. Прошу.

БОНДАРЄВ К.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», партія «Батьківщина». Ми розглядаємо цей законопроект під час бойових дій. Він передбачає безкровне захоплення 73 відсотків території України. На жаль, цього не можна змінити, але ми спробуємо внести поправки, які унеможливлять продаж іноземцям української землі, за яку наші військові проливають свою кров.

Тому я дуже прошу вас, народні депутати, а український народ прошу подивитися, як приймається в цьому залі цей законопроект – узагалі без врахування поправок меншості. Це не є демократія.

Я прошу поставити мою поправку на голосування. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Це технічна поправка. Комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 253 народного депутата Бондарєва. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 254. Народна депутатка Тимошенко Юлія Володимирівна. Немає її.

Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний головуючий! Шановний голово комітету! Насамперед хочу сказати, що політична позиція «Батьківщини» щодо цього законопроекту зрозуміла.

Поправка стосується внесення змін до пункту «б» частини першої щодо обмеження в одні руки до 500 гектарів. Ми, пане голово комітету, дискутували з вами на засіданні комітету на цю тему, говорили про те, що родинні ферми і середні фермерські господарства можуть накопичувати цю землю. Але все це стосувалося лише перехідного періоду до проведення референдуму. На жаль, на засіданні комітету ми не дійшли спільної думки.

Прошу мою поправку поставити зараз на голосування.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка досить складна за структурою і по суті продовжує мораторій, вводить державну земельну агенцію.

Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 254 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 89.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 255. Народний депутат Качний. Будь ласка.

КАЧНИЙ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Доброго ранку, шановні колеги, шановний головуючий, шановна Україно! Я хочу сказати, що ви нам постійно говорите про те, що відкриття ринку землі дасть поштовх для розвитку аграрного бізнесу. Ми бачимо, що Україна на сьогодні увійшла до трійки країн-лідерів з виробництва сільгосппродукції, і це говорить про те, що ніяке відкриття ринку продажу землі не потрібне для того, щоб розвивати аграрний сектор.

Тому я хочу сказати, що все, що зараз відбувається без референдуму, говорить про те, що «слуги народу» обманюють український народ, і всі ті причини, які придумані для турборежиму в прийнятті цього рішення, не відповідають дійсності.

Щодо поправки. У ній пропонується пункт «б» частини першої статті 130 Земельного кодексу України викласти в такій редакції: «юридичні особи України...»

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – відхилити цю поправку, оскільки були аналогічні.

А щодо лідируючих позицій України, то це лише в зернових, у всіх інших сферах ми відстаємо. Цього року ми навіть імпортуємо овочі, це наслідки мораторію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 255 народного депутата Качного. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 256. Народний депутат Тарута.

ТАРУТА С.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Доброго ранку! Щодо імпорту овочів. Це не від того, що немає на сьогодні ринку землі, а від того, що немає державної політики.

Я хочу запитати в пана Сольського. Повірте, я дуже багато працював, у тому числі й на землі з семи років, і знаю, як виробляти ефективно на землі. Почуйте те, що ми кажемо. Дуже багато поправок, зокрема і моя поправка, стосуються того, щоб виключити юридичних осіб, щоб лише фермери, лише аграрії могли придбати землю.

Якщо ми дбаємо про людей, ви сказали близько 15 хвилин тому, що цю реформу ви хочете зробити заради людей, якщо ми зараз так хвилюємося про фермерів, давайте створимо земельний банк, який купуватиме у фермерів, у всіх, які хочуть продати землю, які мають паї. Держава буде викупати і лише держава даватиме в оренду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Сергію Олександровичу, я хочу вам сказати, що поняття «досвід» у сільському господарстві настільки умовне і неконкретизоване

у вашій поправці, що ми з вами, якщо сядемо на комбайн і до обіду поїздимо, то, напевно, теж підпадемо під цю категорію.

Поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 256 народного депутата Тарути. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 257. Народний депутат Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане Руслане. Запоріжжя. Шановні колеги! Ми розуміємо, що прийнято рішення не враховувати наших поправок, але я хотів би визначити декілька зауважень щодо дуже важливих моментів у законопроекті, який ми розглядаємо, бо вони завадять, як на мене, і в дуже тривалому дискредитують саму земельну реформу, яка закладена в ідеї даного законопроекту.

Найперше ми не вирішили питання кредитування малих та середніх фермерів, тобто тих, які мають 500 тисяч, 1 тисячу, 1 тисячу 500, мабуть, від 2 тисяч до 2,5 тисячі гектарів, тому що у кращому випадку вони зможуть взяти 50 відсотків кредиту. Я з ними спілкувався, вони кажуть, що в них немає таких запасів, щоб за свій рахунок інші 50 відсотків виплатити за землю, тому що очікувана вартість землі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка стосується дещо іншого, пов'язана з юридичними особами. Комітет її відхилив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 257 народного депутата Кальцева. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправка 258. Народний депутат Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Я продовжу. Другий важливий момент, який не відображено в цьому законопроекті. Ми пішли тим шляхом, що дали змогу банкам концентрувати в себе ті земельні ділянки, які вилучатимуться ними в разі банкрутства сільгоспвиробників або фермерів. Дуже часто власники банків та власники холдингів – це одні й ті ж особи. Тому це буде таке собі захоплення, як на мене, ділянок, і через два роки, протягом яких вони мають право їх у своїй власності утримувати, банки можуть обмінятися між собою заставами, і ця ділянка знову буде у власності банку або холдингу. Це дуже важлива проблема, яку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету щодо поправок подібна, але вони стосуються установчих документів. Комітетом не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 258 народного депутата Кальцева. Комітет її не підтримує. Прошу голосувати та визначатися.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 259. Народний депутат Княжицький. Прошу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане голово комітету, шановні колеги! «Європейська солідарність» підтримує ринок землі, але за європейським зразком. На жаль, цей законопроект знищує ринок і суперечить європейським нормам.

У цій поправці пропонується обмежити коло покупців землі особами, які вже займаються фактичною діяльністю в сільському господарстві не менше п'яти років. Тобто пропонується така система: якщо хочеш займатися сільськогосподарською діяльністю, можеш працювати на орендованих ділянках, але якщо йтиметься про право власності, то ти маєш довести, що земля використовується саме для ведення сільського господарства. Це стандартна європейська норма, яка існує в багатьох країнах ЄС, зокрема в Австрії, Польщі, Словаччині, Угорщині, Литві, Латвії і в багатьох інших. Ці та багато інших країн продають сільськогосподарську землю лише тим, які вже мають попередній досвід роботи в сільськогосподарському секторі.

Прошу врахувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Миколо, те, що ви сказали про досвід європейських країн, саме так і є, але щодо державної землі. Щодо приватної таких обмежень у більшості країн, які ви назвали, немає. Тому позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 259 народного депутата Княжицького. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 98.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 260 народної депутатки Скороход. Її немає.

Поправка 261. Народний депутат Халімон. Не наполягає.

Поправка 262. Народний депутат Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, шановний народе України! Юлія Тимошенко, наш лідер, і фракція «Батьківщина» категорично проти цього законопроекту щодо продажу землі.

Хочу звернутися до всіх колег, особливо до тих, які склали вперше присягу, і зачитати її текст: «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу. Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

Земля є національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави, і земля є власністю народу України. В інтересах усіх співвітчизників пропоную цей законопроект взагалі зняти з розгляду, провести референдум і лише після того розглядати законопроект.

Прошу поставити поправку на підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправку комітетом відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 262 народного депутата Дубеля. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 263 народного депутата Дубеля. Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги, шановний народе України, звертаюся до вас. Наш лідер Юлія Тимошенко, як і більшість, 72 відсотки, громадян України і вся наша фракція «Батьківщина» проти цього законопроекту про продаж української землі. Пропоную дослухатися до малих та середніх фермерів, завдяки яким сьогодні зберігається наше українське село, які допомагають йому вижити, які створюють інфраструктуру.

Великим агрохолдингам потрібно лише одне – отримувати надприбутки, до села їм немає діла. Завдяки лише нашим фермерам сьогодні можна зберегти дитячий садок, школу, фельдшерсько-акушерський пункт і взагалі життя на селі. Тому 72 відсотки громадян України, як і наша фракція, за те, щоб цей законопроект зняти з розгляду. Ми пропонуємо взагалі прибрати юридичних осіб, а залишити лише фермерські родинні господарства.

Прошу поставити поправку на підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 263 народного депутата Дубеля. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 264. Народний депутат Качура. Немає, так? Добре.

Поправка 265. Народний депутат Кулініч. Прошу.

КУЛІНІЧ О.І. Миколо Тарасовичу, у мене до вас запитання як до голови такого важливого профільного комітету щодо нарахування субсидій. Чинна система нарахування субсидій передбачає, що якщо власник паю захоче його продати, то він втратить субсидію. Ось яка ваша позиція, чи доцільно було б як поправку з голосу прийняти норму, щоб у разі, якщо людина отримує такий дохід, щоб він не враховувався при нарахуванні субсидії? Просто цікавить ваша думка як голови комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Олегу, дякую, що саме ви порушили таке важливе питання і вже не перший раз. Завдяки вам і деяким іншим депутатам це питання ініційовано в Кабінеті Міністрів щодо зміни порядку, тому що це вирішується не на рівні закону, а на рівні постанови уряду, щоб це не враховувати. Моя особиста думка – так, я підтримую.

А поправка стосується іншого. Комітетом вона відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 265 народного депутата Кулініча. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 266. Народний депутат Нікітіна. Немає.
Поправка 267. Народний депутат Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Цією поправкою ми як фракція «Батьківщина» пропонуємо встановити запобіжники щодо масової купівлі української сільськогосподарської землі іноземцями через зареєстровані в Україні юридичні особи, власниками яких є іноземні громадяни і компанії.

Я хотів би ще раз звернути увагу, що в Конституції України визначено, що земля, її надра є об'єктами права власності Українського народу. Так ось, коли ми, члени фракції «Батьківщина», виступаємо щодо кожної поправки, ми це робимо для того, щоб нагадати тим, які збираються голосувати за цей небезпечний для України законопроект, перед ким ви склали присягу і що за Конституцією України треба дати можливість українцям бути господарями на своїй землі, а не стати кріпаками, як може бути в разі його прийняття.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка абсолютно аналогічна до десяти попередніх. Комітетом вона відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, дозвольте висловити невеличку ремарку. Ми постійно посилаємося на статтю Конституції. Просто для інформації, питання права власності на землю регулюється в тому числі і статтею 14 Конституції України, у частині другій якої чітко визначено: «Право власності на землю гарантується». Тож такі суб'єкти, як громадяни України, юридичні особи і держава повинні реалізувати своє право на підставі закону, над проектом якого ми працюємо.

Просто я не хотів би, щоб ми постійно торпедували цю тему, оскільки це не зовсім коректна цитата статті 13, її не можна читати без статті 14, тому що стаття 13 стосується землі та інших надр, а стаття 14 – виключно землі. Дякую.

Шановні колеги, я нікого не назвав, тому нікому не даю права на репліку.

Поправка 268. Народний депутат Христенко. Будь ласка (*Шум у залі*).

Перепрошую, Іване Івановичу. Дякую вам. Бачите, в азарті спілкування і дискусії я забув зробити найголовніше.

Ставиться на голосування поправка 267 народного депутата Крулька. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 268. Народний депутат Христенко. Прошу.

ХРИСТЕНКО Ф.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 46, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Доброго ранку, шановний головуючий, шановні народні депутати! У цьому проекті положення частини першої статті 145 закону України, які містять вимогу про відчуження протягом року земельної ділянки особою, яка за цим законом не може бути її власником, але набула права власності на неї, не узгоджується з абзацом шостим частини першої статті 130 закону України щодо строку відчуження для окремих суб'єктів господарювання – банків, що отримали право власності на земельні ділянки в порядку звернення стягнення на них як на предмет застави.

Прошу мою поправку поставити на голосування.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Насправді поправка стосується установчих документів. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 268 народного депутата Христенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 269. Народна депутатка Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Доброго ранку, шановні колеги, шановні українці! Шановний пане віцепікере Стефанчук, ви прокоментували поправку мого колеги Івана Крулька. Ви знаєте, я, можливо, хотіла б з вами подискутувати щодо визначення в Конституції питання землі, але, на превеликий жаль, ви за Регламентом не маєте права коментувати і тим більше тлумачити конституційні норми під час обговорення поправок. Це може робити лише голова комітету, який є доповідачем на трибуні.

Ми також знаємо, що в Конституційному Суді на сьогодні є подання від фракції «Батьківщина» щодо того, чи можна починати розгляд проекту закону про ринок землі, про продаж землі, у тому числі юридичним компаніям та іноземним власникам юридичних компаній, без проведення всеукраїнського референдуму. Я все-таки мушу нагадати, що перший законопроект, який обіцяв подати пан Президент Зеленський, – це проект закону про народовладдя. На

сьогодні, на жаль, ми цього законопроекту не бачимо, і, я думаю, було б правильно зняти цей законопроект з розгляду, прийняти спочатку закон про народовладдя, провести український референдум щодо цього питання і далі абсолютно спокійно, правильно послухати волю українського народу і приймати або не приймати такий закон.

Щодо поправки, прошу її врахувати.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але я все-таки, оскільки ви згадали про мене, скажу вам, що відповідно до Регламенту, обговорюючи поправку, ви повинні говорити про її суть, а не просто так. Тому я дуже просив би вас і всіх народних депутатів, які далі виступатимуть, дотримуватися цієї норми Регламенту і не тлумачити все інше, про що говориться в цьому залі.

Позиція комітету щодо поправки 269 народної депутатки Шкрум.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Виступ і поправка зовсім про інше. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 269 народної депутатки Шкрум. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 270. Народна депутатка Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І. Дякую. Фракція «Батьківщина». Я дуже хотіла б виступити щодо своєї поправки, у мене всього хвилина, але, на жаль, змушена коментувати за Регламентом порушення регламентної процедури, тому я і сказала про це. Я дякуватиму вам, якщо ви надалі будете дотримуватися Регламенту і не коментуватимете наших поправок та не тлумачитимете Конституції України. Нехай це робить Конституційний Суд. Сподіваюся, що скоро це буде.

Щодо моєї поправки. Це надзвичайно важлива поправка щодо набуття сімейними фермерськими господарствами права власності на землю до 500 гектарів. Ми багато про це дискутували. Коли ми аналізуємо успішний досвід іноземних країн, у тому числі європейських країн і наших сусідів, які мають по 1,5 мільйона сімейних фермерських господарств на відміну від нас і які мають правильний економічний фермерський устрій, то в Польщі, наприклад, якраз є таке обмеження – 500 гектарів, в Угорщині – 300 гектарів, в Австрії і Франції ви знаєте, які є великі обмеження щодо того, що лише користувачі землі, які використовують цю землю і вже її орендують, можуть цю землю обробляти та купляти. Це стимулюючий чинник для створення і розвитку сімейних фермерських господарств.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пані Альоно, у Польщі, яку ви згадали, обмеження до 500 гектарів стосується лише державних земель, які надаються фермерам. Щодо концентрації приватних земель там узагалі немає обмежень. Коли ви згадуєте фермерів Польщі, хочу вам нагадати, що одноосібники в Україні, яких, за деякими підрахунками, від 700 тисяч до 1 мільйона, абсолютно співпадають з поняттям «польський фермер».

Наступний момент. Ви говорите про сімейні фермерські господарства. В українському законодавстві є поняття «селянське (фермерське) господарство», і самі фермери не люблять цієї форми, 90 відсотків з них зареєстровані як ТОВ.

Поправку комітетом відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я все-таки ще раз звернуся до автора поправки. Оця книжечка називається «Регламент Верховної Ради України». У ньому є стаття 28 «Права головуючого на пленарному засіданні Верховної Ради», у пункті четвертому частини першої якої визначено про моє право уточнювати в разі помилок та іншого. Тому я ще раз хочу вам наголосити щодо права офіційного тлумачення Конституційного Суду і нагадати, що в минулому скликанні ви позбавили Конституційний Суд права тлумачити закони. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 270 народної депутатки Шкрум. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 94.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 271. Народний депутат Німченко. Будь ласка, Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Я підтримую зазначену поправку і хочу для всіх своїх колег нагадати, що народ вже прийняв рішення 1 грудня 1991 року, коли сказав, що земля – це матеріальна основа суверенітету. Ви що сьогодні продаєте? Суверенітет?

Тож я хотів би ще раз повернутися до подій тридцятирічної давності, коли наші колеги народні депутати України, усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішніми та майбутніми поколіннями, приймали цю Конституцію. І я хочу сказати, що треба читати статтю 13, пане головуючий, у якій говориться, що органи державної влади здійснюють права власника від імені народу, тому не треба перекручувати і переходити до тлумачення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.
Слово надається комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка стосувалася іншого. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 271 народного депутата Німченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 272 народного депутата Павленка. Прошу.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний український народе! «Опозиційна платформа – За життя» послідовно виступає проти розпродажу української землі, який передбачений даним законопроектом. В умовах, коли люди проти, а держава не готова, про що неодноразово говорив і ваш міністр Милованов, немає кадастру, немає оцінки, немає розмежування, цей законопроект виглядає не інакше, як велика авантюра влади проти нинішнього і майбутніх поколінь.

Моя поправка стосується унеможливлення продажу української землі іноземцям, а також розширення повноваження місцевих громад. На жаль, цей законопроект передбачає можливість іноземців купувати українську землю. Тому закликаємо зняти з розгляду даний законопроект, розблокувати роботу Верховної Ради України, перейти до розгляду тих законопроектів, на які чекають українські громадяни: про мир, про соціальний захист людей. Я впевнений, що за таких умов ми зможемо подолати кризу.

Прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка взагалі щодо кінцевих бенефіціарів. Комітетом її відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 272 народного депутата Павленка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 273. Народний депутат Гнатенко наполягає. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Виборчий округ № 49, Донеччина. Доброго ранку, шановні присутні, шановний головуючий! Я дякую вам за можливість висловитися щодо своєї поправки.

Найближчим часом Верховна Рада буде приймати законопроект щодо подвійного громадянства, що дасть можливість тим, які приймуть українське громадянство, придбати ділянки, які будуть виставлені на аукціон. Цей запобіжник не працюватиме, якщо ми це питання не розглянемо, можливо, як питання, яке треба передбачити, якщо такий закон буде прийнято.

Прошу поправку, яку ми розглядаємо, поставити на голосування і підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Колего, я просто хочу звернути увагу, що поправка 273 і поправка 274 не про подвійне громадянство, а про поняття «територіальні громади» і «органи місцевого самоврядування».

Я прокоментую щодо поправок. Чому їх не підтримано? Тому що в Конституції України використовується лише поняття «територіальна громада» і згідно зі статтею 2 Цивільного кодексу, якою передбачено учасників цивільних відносин, говориться, що учасниками цивільних відносин є держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади. Саме тому ця і наступні поправки було відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 273 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 274. Народний депутат Гнатенко. Прошу.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую, шановний головуючий. Ще раз висловлю свою пропозицію на прикладах. Якщо людина має громадянство України, отримала ділянку, а потім вийшла з громадянства і виїхала до іншої держави. Вона була власником цієї ділянки і нею залишилася, передає її у власність чи в спадок іншим своїм спадкоємцям. Це питання теж потрібно розглянути.

Прошу також поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Знову-таки ця поправка про інше. У Земельному кодексі, чинному з 2001 року, уже передбачено, як це врегулюється. У цьому законопроекті є додаткові норми, які ми пізніше обговоримо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 274 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 86.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 275. Народний депутат Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 78, Запорізька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Я – народний депутат від округу № 78 Запорізької області, місто Бердянськ. Мої виборці неодноразово зверталися до мене з проханням не підтримувати законопроекту про продаж землі. Я і наша фракція не підтримуємо цього законопроекту на вимогу громадян України в тому вигляді, в якому він вноситься зараз до залу. Прошу колег це враховувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна до попередніх. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 275 народного депутата Пономарьова. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 276. Народний депутат Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Група поправок щодо заборони внесення права на земельну частку до статутних капіталів сільськогосподарських товариств, передачу у власність шляхом продажу до проведення та встановлення результатів всеукраїнського референдуму.

Нам не можна так гнати ці законопроекти, доки вони не будуть зроблені, дійсно, прозорими і, дійсно, відповідатимуть вимогам народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна до попередніх. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 276 народного депутата Пономарьова. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступна поправка 277. Народний депутат Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Ми розуміємо, що діє установка не підтримувати жодних поправок, і ми зупинили розгляд великої низки дуже важливих, нагальних питань національного розвитку, бо виділяємо дорогоцінний час на протягування цього надзвичайно, я сказав би, руйнівного закону для майбутніх поколінь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна до попередніх. Позиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 277 народного депутата Пономарьова. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 278. Народний депутат Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Я продовжу. Даний законопроект ми розглядаємо в другому читанні всупереч протесту всіх, які зараз працюють на землі, виробляють аграрну продукцію – основну продукцію для експорту, забезпечують реальну продовольчу безпеку держави, які відстоювали нашу землю зі зброєю в руках. Зараз ми розглядаємо цей законопроект, ігноруючи всі побажання народу. Потрібно провести референдум. Приймати всю низку законів треба після проведення референдуму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна до попередніх. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться до голосування поправка 278 народного депутата Пономарьова. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 279. Народний депутат Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. Шановні колеги, шановні українці, наша фракція послідовно і категорично виступає проти продажу української землі. Я переконаний у тому, що будь-яке реформування сфери земельних відносин повинно ґрунтуватися на проведенні повного всебічного аудиту земель. На сьогодні відомо, що Державний земельний кадастр не наповнений інформацією щодо більшості земельних ділянок. Лише 19,5 мільйона з понад 32 мільйонів земельних ділянок перебувають на обліку в Державному земельному кадастрі. Тобто виникає питання: чим ми плануємо, точніше, ви, плануєте торгувати і називаєте це формуванням прозорого ринку землі?

Прошу поставити мою поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Державний земельний кадастр щодо приватних земель наповнений на більш ніж 90 відсотків, щодо державних – близько 70 відсотків. Якщо цієї земельної ділянки немає в кадастрі, то, очевидно, вона не може бути предметом будь-яких відносин, не лише договорів купівлі-продажу, орендних тощо.

Поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 279 народного депутата Лукашева. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 280. Народний депутат Наливайченко. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Фракція «Батьківщина». Я наполягаю на цій поправці. У ній пропонується встановити і раз і назавжди визначити в законодавстві, що за європейськими нормами територіальні громади, саме об'єднання

людей на землі, отримали право набувати землю сільськогосподарського призначення, розпоряджатися нею. Фракція «Батьківщина» наполягає, щоб у кінцевому підсумку і держава, і територіальні громади могли гарантувати європейські підходи, європейську ціну громадянам України на землю, а основне – гарантувати, що земля залишиться у володінні, використанні і буде й надалі головним прибутком кожного громадянина України, який живе на землі. У цьому суть позиції «Батьківщини».

Прошу поставити цю поправку на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Валентине, насправді, поправка трохи про інше, але вона, дійсно, про важливе питання – обсяг повноважень ОТГ щодо територіальності викупу земель. Перед новим роком у тому числі й ця поправка була причиною дискусій на зборах місцевих громад, які проводилися тричі. Місцеві громади хочуть деяких винятків, тож позиція комітету, що цю важливу проблему треба розглядати в законопроектах [№ 2194](#), [№ 2195](#). До цього законопроекту поправку відхилено, але ви порушили, дійсно, важливу тему.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 280 народного депутата Наливайченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 101.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 281. Народний депутат Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина» виступає проти продажу землі.

Шановний Миколо Тарасовичу, звертаю вашу увагу, що ви щойно заявили про підтримку поправок «Батьківщини», які ми подавали, щодо викупу об'єднаними територіальними громадами землі у громадян України. Це те, що стосується, як зазначав головуєчий, статті 14 Конституції України.

«Батьківщина» пропонує ефективний механізм, як надати можливість громадянам реалізувати своє право шляхом продажу землі об'єднаним територіальним громадам. Колеги, прошу вас підтримати мою поправку. Вона захищає інтереси українського народу та об'єднаних територіальних громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Андрію, ще раз кажу, у попередній поправці вашого колеги порушено важливе питання, яке заслуговує або окремого закону, або окремого розділу в іншому законі.

Щодо вашої поправки. Вона стосується трохи іншого, і комітет її відхилив. Ви пропонуєте біля слів «територіальні громади» додатково в дужках написати «об'єднані територіальні громади». Цього робити не треба. У Конституції є поняття «територіальні громади», відповідно до Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» вони можуть об'єднуватися.

Поправку відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 281 народного депутата Пузійчука. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 282. Народний депутат Кабаченко. Будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Миколо Тарасовичу, через якусь невідому для мене причину ви не підтримуєте жодної ідеологічної поправки, які своєю чергою підтримують передвиборні обіцянки Президента, у тому числі про першочергове проведення всеукраїнського референдуму.

Тому зараз я хочу вам запропонувати поправку виключно технічного характеру. В останній запропонованій редакції законопроекту частина перша статті 130 Земельного кодексу звучить так: «Набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення можуть: а) громадяни України; б) юридичні особи України, створені і зареєстровані за законодавством України...; в) територіальні громади; г) держава». Останній пункт, а саме «держава», я пропоную вам конкретизувати та викласти в такій редакції: «держава в особі уповноваженого Кабінетом Міністрів України органу». Тобто це виключно конкретика, це не ідеологічна поправка.

Прошу підтримати та проголосувати.

Дякую.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Я згодний, що це технічна поправка, але багато таких норм є в чинному Земельному кодексі. Тому вона не була врахована.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 282 народного депутата Кабаченка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 283. Народний депутат Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Здавалося б, нібито правильна європейська норма про те, що треба передавати землю територіальним громадам, але в нинішніх реаліях вона виглядає так: органи місцевого самоврядування перевантажують повноваженнями, під це фінансування не видають, натомість кажуть: ми вам дамо українську землю, яку ви зможете продати, отримати гроші і профінансувати ваші повноваження. Тобто за фактом землю роблять валютою, якою органи місцевого самоврядування оплачуватимуть ті повноваження, які їм зобов'язана забезпечити держава. На жаль, так не відбувається.

Тому, розглядаючи це питання, треба спочатку забезпечити належне фінансування органів місцевого самоврядування, провести референдум згідно зі статтею 13 Конституції, а потім приймати закон згідно зі статтею 14 Конституції.

Дякую.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Сергію, щодо передачі повноважень місцевим громадам. Прошу уважно читати важливі законопроекти, які ми приймаємо. У законопроекті № 2194, це другий проект, пов'язаний із земельною реформою, у першому читанні ми це вже прийняли. Цим законопроектом вносяться зміни всього до 11 статей, по суті, скасовує мораторій і визначає суб'єктний склад.

Щодо статті 13 Конституції, про яку ви часто згадуєте. Наскільки я пам'ятаю, там говориться не лише про землю, а й про її надра. Хочу вас запитати таке. У 1990-х роках, у 2000-х роках у нас було багато різних компаній, які видобували газ, – успішних, неуспішних, єдиних, дуже системних тощо. Ви щодо цього питання проводили референдум?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 283 народного депутата Власенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 284. Народний депутат Загородній.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую. «Опозиційна платформа – За життя». Ви знаєте, шістнадцятому Президенту Сполучених Штатів Америки Аврааму Лінкольну, людині, яка ліквідувала рабство американських негрів, і національному

герою американського народу, належать такі слова: «Одну людину можна дурити безкінечно довго, групу людей, але весь народ безкінечно довго дурити неможливо». Ви ж цим законопроектом дурите український народ, тому що в передвиборній програмі партії «Слуга народу» взагалі відсутнє слово «земля», але натомість є положення про те, що ви обіцяли виробити механізм впливу громадян на рішення влади через референдуми. Тому ми й пропонуємо зараз зупинитися, зняти цей злочинний законопроект з розгляду, оголосити референдум і за підсумками референдуму вирішувати долю української землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане колего, я дуже вдячний, що ви назвали, процитували представників країни, де ніколи не існувало мораторію і де право власності священне.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 284 народного депутата Загороднього. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 285. Народний депутат Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М. Фракція «Опозиційна платформи – За життя» – за життя на українській землі, щоб власниками української землі були українці. Ви знаєте, що я категорично проти кожної статті цього законопроекту і за те, щоб кожна з них була вилучена, і цей антинародний законопроект пішов на смітник історії. Саме тому я пропоную в поправці в частині першій статті 130 пункт «в» виключити.

А зараз звертаюся до головуючого, бо тут багато нісенітниць було сказано щодо статті 14 Конституції України. У цій статті говориться, що земля є основним національним багатством. Не іноземним, не закордонним, не «соросів», а національним багатством, власністю української нації.

Тому ми будемо подавати до Конституційного Суду щодо відміни цього закону як такого, що не відповідає Конституції України.

Прошу мою поправку поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Але те, що ви процитували, це стаття 13, а не стаття 14. У статті 14 говориться про абсолютно інше.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 285 народного депутата Папієва. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 286. Народний депутат Мамка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, коли дивишся телебачення, усі депутати з монобільшості розказують про дуже гарний законопроект і про ринок земель. Ринок тоді існує, коли в суб'єкта є право, по-перше, придбати, по-друге, відчужити. Тоді це ринок. Але коли є право лише придбати, то це вже не ринок.

Я пропоную внести зміни до статті 130 і надати територіальним громадам, які наділяються правом набуття на земельні ділянки, також і право розпоряджатися цими земельними ділянками. Коли в територіальних громадах буде право розпоряджатися, вони виконають вимоги статті 140 Конституції України. Тоді це буде справжнім ринком, коли вони матимуть право розпоряджатися тими земельними ділянками, які є на їхній території. А так ми отримуємо: держава передасть право на територіальні громади, набути вони мають право, а розпоряджатися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане колего, важливі зауваження, але це норми законопроекту № 2194, який ми разом з вами прийняли в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 286 народного депутата Мамки. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 287. Народний депутат Качний. Будь ласка.

Перерва о 12 годині, ще хвилинку попрацюйте, будь ласка.

Народний депутат Качний. Немає в залі? Він уже пішов на перерву.

Поправка 288. Народний депутат Тарута. Прошу.

ТАРУТА С.О. Фракція «Батьківщина». Цією поправкою я пропоную, щоб фермерські господарства були окремою категорією і лише вони мали можливість купувати землю.

Я ще раз хочу звернутися до головного – до цілі, філософії проекту закону, який пропонується, тому що немає, на жаль, у нас обґрунтування ані з боку аграрного комітету, ані з боку уряду щодо того, якою є максимально ефективна

модель. Коли ми кажемо про модель, то немає альтернативи розвитку малого і середнього бізнесу.

Фракція «Батьківщина» за те, щоб лише цю категорію ми розвивали. Це означає не тільки ефективне господарювання і велику частку у валовому продукті, а й збереження села. Не може бути село без робочих місць...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 288 народного депутата Тарути. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, оголошую перерву до 12 години 30 хвилин.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день ще раз, шановні колеги! Ми продовжуємо ранкове засідання, розглядаємо поправки.

Поправка 289. Народний депутат Кальцев. Будь ласка.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Запоріжжя. Дякую, шановний пане Руслане. Я розумію, що пробитися з поправками не дуже можливо, але хочу наголосити і все ж довести до всіх присутніх, що є деякі важливі моменти, які можна змінити, щоб такий закон був, дійсно, ефективним.

Продовжуючи тему банків. У цьому законопроекті передбачена можливість для банків акумулювати в себе до двох років землю, яку вони отримують у разі банкрутства сільгоспвиробників. Я наголошую, що банки можуть її віддавати в заставу один одному і ще на два роки продовжувати. На мій погляд, було б набагато краще створити державний земельний банк, який виконував би цю функцію, і не пускати спекулянтів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету така. Нам потрібні дешеві відсоткові ставки для сільськогосподарських виробників. Дешеві відсоткові ставки – це конкуренція між банками. Обмежувати банки в кредитуванні недоцільно, відповідно в отриманні в заставу – також недоцільно.

Поправку відхилено. Вона взагалі стосується зовсім іншого, а саме територіальних громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я також здивувався, бо ми так почали дискусію, а поправка про територіальні громади.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 279 народного депутата Кальцева. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 290. Народна депутатка Тимошенко Юлія Володимирівна. Немає в залі.

Тоді співавтор – Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. На жаль, Юлія Володимирівна Тимошенко не може зараз представити поправку, оскільки вона взяла лікарняний через високу температуру.

Колеги, ми з вами говорили про статтю 13 і статтю 14 Конституції. Так ось у частині першій статті 14 говориться про те, що українська земля – це національне багатство. Тож дати право громадянам України реалізувати своє право власності у нашому контексті ми можемо лише в одному випадку: щоб, оскільки більшість українців проти, землю викупувала держава в особі центрального органу виконавчої влади, який буде уповноважений, – або це буде державний земельний банк, або інший, або територіальні громади. Вони викупують за ринковою вартістю цю землю. Таким чином ми будемо давати можливість реалізувати право громадян на приватну власність, і після цього, звичайно, ця земля має передаватися саме тим господарствам, які живуть і працюють на цій території.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка зовсім про інше, про територіальні громади. Вона є в новій редакції статті 130 відповідно до комітетських поправок.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 290 народної депутатки Тимошенко. Пропозиція комітету – відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 291. Народний депутат Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги, шановний народе України! Юлія Тимошенко, як і вся наша фракція «Батьківщина», як і 72 відсотки народу України категорично проти цього законопроекту щодо продажу української землі.

Хто може сьогодні спрогнозувати, якщо 72 відсотки землі України буде продано іноземцям через юридичні структури, в умовах війни, коли наші солдати захищають нашу українську землю? Від монобільшості залежить, чи буде цей законопроект прийнятий, чи ні. Я хочу звернутися до них і сказати, що ви склали присягу і говорили: «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу. Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

Виконайте обов'язки в інтересах співвітчизників – зніміть цей законопроект з розгляду.

Поправку прошу поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не на підтвердження, а на голосування.

Будь ласка, позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка про інше. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 291 народного депутата Дубеля. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 61.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 292. Народний депутат Крулько. Його немає.

Поправка 293. Народний депутат Христенко. Є народний депутат Христенко? Немає.

Поправка 294. Народний депутат Тарута.

ТАРУТА С.О. Цією поправкою надається право територіальним громадам набувати права власності і встановлюється, що лише створені та зареєстровані згідно із законодавством України територіальні громади можуть бути наділені правом придбати земельні ділянки для свого розвитку, а не хто завгодно, і це дуже важливо.

Я ще хотів сказати щодо попереднього питання, що треба уявити, що лише розвиток фермерського господарства дає можливість для збереження села і для його розвитку, тому що тільки робочі місця на місці можуть дати наповнення бюджету. Лише за таких умов можуть розвиватися сільські території.

Під час перерви до мене підходили представники аграрної асоціації, які сьогодні присутні в залі на балконі, і вони казали про...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Територіальні громади навіть є в першій редакції законопроекту, який ми прийняли.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 294 народного депутата Тарути. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 295. Вадим Євгенович Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Миколо Тарасовичу, я хотів вам нагадати, що ми подали комплекс поправок. І якщо в поправці 290 говориться про те, що територіальні громади мають першочергове право викупувати у громадян, які бажають продати свої паї, то в поправці 295 говориться, що й держава в особі уповноваженого органу. Тут питання ідеології, Миколо Тарасовичу, того, що ми хочемо побудувати і який аграрний устрій буде після прийняття такого закону. На жаль, відбуватиметься тотальна корпоратизація. А те, що ви говорите про визначення терміна «фермер», то я пропоную вам підписати зі мною законопроект у четвер, де ми чітко визначимо, що таке «фермер» (*sold col farmers* згідно зі спільною аграрною політикою) і раз і назавжди зробимо так, що не будуть називатися фермерами ті, які мають 10 або 15 тисяч гектарів землі. Якщо ви знаєте, найбільший фермер в Україні має 15 тисяч гектарів. За європейською практикою, таких фермерів не може бути. На сьогодні 86 відсотків мають в обробітку 500 гектарів. Оце і є українські фермери...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка про першочергове право. У законопроекті № 2194, який прийнято в першому читанні, є цілий розділ про першочергове право. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 295 за авторством народної депутатки Тимошенко та народного депутата Івченка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 296. Народний депутат Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С. Виборчий округ № 49, Донецька область, міста Дружківка, Костянтинівка. Шановний головуєчий, шановні депутати, я хочу

нагадати всім, що історія майже всіх світових війн починалася з боротьби за землю. Майже всі революції формували базову модель, ставили перед собою ціль – перехід землі у власність держави чи людей. Сьогодні ми допускаємо такі самі помилки, які вже допускали багато держав. Сполучені Штати Америки в 60-ті роки минулого століття майже 98 відсотків землі продали, залишилося 2 відсотки, і зрозуміли, що зробили велику помилку. Почалося скуповування землі назад. На сьогодні 62 відсотки землі в них уже у власності держави, і вони кажуть, щоб цю помилку не повторили ми, українці.

Тобто ми пропонуємо цю поправку ще раз поставити на голосування і ще раз підійти більш зважено до цього законопроекту взагалі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка про інше. Комітетом вона відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 296 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 297. Народний депутат Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. Дякую. Луганщина, виборчий округ № 113. Я хотів би звернутися до співвітчизників. Шановні українці, ми бачимо вже котрий день поспіль, як зухвало пропихується цей законопроект. Його ганебна мета – продаж нашої рідної Батьківщини, і поряд з цим декларується ще ідея наповнення державного та місцевих бюджетів за рахунок надходжень від продажу землі.

Я хотів би звернутися до колег і нагадати, що майже третина землі сільськогосподарського призначення на сьогодні перебуває в одноосібників, які сплачують лише мізерний земельний податок. Цьому необхідно покласти край, і саме щодо цього необхідно зосередити наші зусилля.

Прошу поставити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Уже зосереджено, підписано відповідний законопроект. А ваша поправка про інше, тому її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 297 народного депутата Лукашева. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 298. Народний депутат Скорик.

СКОРИК М.Л. Народний депутат Скорик, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Шановні колеги, шановні громадяни України, моя поправка стосується знову-таки статті 130 Земельного кодексу. З вашого дозволу я її процитую: «Забороняється купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок і зміна цільового призначення (використання) земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб для ведення товарного сільськогосподарського виробництва до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення».

Думаю, що дуже проста відповідь, чому, на жаль, не реагують на заклики щодо референдуму представники влади. Тому що вони добре розуміють негативне ставлення більшості громадян України до питання розкриття ринку землі в цьому вигляді і виконують виключно завдання своїх, скажемо так, іноземних хазяїв. Я не хочу нікого ображати, але, на жаль, виглядає це саме так.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Ви наполягаєте на голосуванні?

СКОРИК М.Л. Звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 298, народний депутат Скорик. Поправку не враховано комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 299. Скорик.

СКОРИК М.Л. Шановні колеги, шановні громадяни України, я хочу акцентувати увагу на такому. Коли ми говоримо про доступність ринку кредитних ресурсів для наших аграріїв, ми добре розуміємо, що на сьогодні ефективна кредитна ставка більше 20 відсотків. Як можна зрозуміти і скільки тоді має бути коштів у нашого фермера для того, щоб отримати 10 тисяч гектарів землі (а саме таку планку ви пропонуєте для придбання землі юридичними особами)? Скільки фермерів можуть це собі дозволити і наскільки ви вважаєте, що це реально, що фермери стануть власниками української землі і що вони будуть конкурентоздатними в цій ситуації на українському ринку?

Дякую за відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Ви говорите зовсім про різні речі, ніж те, що пропонується в поправці, тому що, напевно, її незручно двадцятий раз повторювати. Позиція комітету – поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 299 народного депутата Скорика. Вона не врахована комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 300. Скорик.

СКОРИК М.Л. Шановний пане голово комітету, я звертаю вашу увагу на різні моменти. Чому? Тому що коли я звертаюся до вас і цитую поправку, ви не реагуєте на заклик щодо всеукраїнського референдуму. Я знову-таки процитую поправку, щоб ви не сказали, що я говорю про щось інше: «Забороняється внесення права на земельну ділянку сільськогосподарського призначення до статутних капіталів юридичних осіб, установчими документами яких передбачено ведення сільськогосподарського виробництва, до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення».

Я звертав вашу увагу на те, що українські аграрії не матимуть змоги купити цю землю саме тому, що абсолютно неконкурентний ринок кредитних ресурсів, що наші аграрії не зможуть собі дозволити витратити близько 20 мільйонів доларів на купівлю 10 тисяч гектарів землі, як можуть собі дозволити іноземні холдинги, великі землевласники. Тому я закликаю відповідати на запитання доповідачів конкретно те, про що вас питають.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Кредитні ставки в нас уже значно менші ніж 20 гривень. Я думаю, ви насправді це знаєте, просто, можливо, так краще звучить. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 300 Скорика. Комітетом вона не врахована. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 301. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, ось уже 300 поправок позаду, але, на жаль, ви поки що так і не прийняли для себе відповідальне рішення відкласти цей законопроект, проголосувати зараз за проведення всеукраїнського референдуму та запитати в людей. Не бійтеся людей. Давайте припинимо оцю фальш, оце ваше бажання розпродати українську землю.

«Опозиційна платформа – За життя» категорично проти продажу української землі і наполягає на тому, щоб зараз ми прийняли рішення щодо проведення референдуму, об'єднали всі наші зусилля, запитали в людей, і лише після того, як люди вирішать, що нам робити з українською землею, приймали це рішення. А зараз не маємо ми права приймати рішення замість людей.

Наполягаю на голосуванні щодо цієї поправки.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна до попередніх. Пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 301 народної депутатки Королевської. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 302 народного депутата Мамки. Увімкніть мікрофон, будь ласка.

МАМКА Г.М. Шановні народні депутати, я представляв у залі попередню поправку щодо територіальних громад. Те саме хочу сказати з приводу держави, що в неї також є право набуття, але в законопроекті ми забули виписати, хто саме має право його набувати, а тим паче розпоряджатися.

У своїй поправці я пропоную уточнити, що держава може купувати та розпоряджатися землею через уповноважений Кабінетом Міністрів України орган. Тобто треба конкретно визначити, чи потрібен цей орган, а не держава,

що зможе розпоряджатися землею. Якщо не буде такого відповідного органу, який буде розпоряджатися, тобто купляти і продавати землю чи здавати її в оренду, то держава може організуватися таким чином, що хтось купить землю, крім держави, і не буде повноважень і механізму, якими наділений орган, що має право цим займатися. Ставлю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 302 не враховано комітетом. Ставлю її на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 303. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Фракція «Батьківщина». Я наполягаю на цій поправці. Ми як команда «Батьківщини» чітко зазначаємо, що, справді, державі потрібен спеціальний державний орган, і законодавець має дати правову визначеність, передбачивши такий державний орган, який має розпоряджатися землями, які перебувають у державній власності.

А тепер щодо того, чому це так важливо. Та тому, шановні громадяни України, що ви зараз отримуєте найменші в Європі орендні платежі за 1 гектар вашої землі. Знаєте чому? У нас у 6 разів менша орендна плата за 1 гектар, ніж у Болгарії. Якщо не подобається Болгарія, подивіться на Австрію – там у 8 разів більша оренда плата за 1 гектар. Хіба українські землі гірші? Ні!

Ми як команда «Батьківщини» виступаємо за те, що спочатку у вас – у народу України треба запитати на референдумі вашу думку, встановити спеціальний державний орган і далі рухатися, щоб земля була у володінні та розпорядженні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 303 народного депутата Наливайченка. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 304. Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Запоріжжя. Дякую за надане слово. Я хочу відзначити ще один важливий момент. Ми говорили про те, що банки одержали право на земельні ділянки, які вони отримають після банкрутства сільгоспвиробників та фермерів. Далі ми казали, що не повинні підприємства з іноземним капіталом бути володарями таких ділянок. Але бенефіціари більшості банків, які є в Україні, іноземні особи. Якщо банки матимуть право на два роки отримувати землю, а потім, можливо, обмінявшись заставами, ще на два і ще на два, то ми таким

чином даємо можливість банкам з іноземними бенефіціарами фактично володіти земельними ділянками і спекулювати ними у тривалому часі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Поправка 304 Кальцева. Комітетом не врахована. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 305. Бондарєв.

БОНДАРЄВ К.А. Шановні телеглядачі! Дискусія в цьому залі не відбувається, і ви це бачите і чуєте, тому я звертаюся до народу України, який чує наші заклики припинити цей розбрат. Ви знову поділяєте український народ на тих, які начебто хочуть, але їх меншість, і на тих, які начебто не хочуть. Але ж усі соціологічні дослідження показують, що їх більшість.

Друзі, треба спочатку запитати в українського народу, провести референдум, а потім уже намагатися протягувати так званий закон про ринок землі.

Я, Костянтин Бондарєв, народний депутат України, фракція «Батьківщина», закликаю всіх депутатів дослухатися до своїх виборців і припинити розгляд цього законопроекту. Мої поправки направлені на те, щоб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наполягаєте на голосуванні?

Поправка 305 Бондарєва. Комітетом вона не врахована. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 306. Тимошенко.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановний пане Голово, шановний голово комітету, на жаль, Юлія Тимошенко з поважних причин відсутня, вона яскравіше представила б цю поправку, але я спробую. Вона на продовження того, що говорив колега по фракції Наливайченко, щодо створення національної земельної агенції. Її можна по-різному назвати, і з Миколою Тарасовичем ми дискутували на цю тему на засіданні комітету. Але ми пропонуємо, що саме зі створенням такої державної агенції як уповноваженого органу буде можливість викупувати земельні паї, контролювати щодо дотримання якісного використання землі і викупувати паї в тих людей, які мають бажання продати. Тоді це вже буде власність держави, а держава надаватиме в оренду для використання земель сільськогосподарського призначення тим особам, тим фермерам, які насамперед проживають на тій території.

Прошу мою поправку поставити на голосування.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Михайле, дійсно, ми це обговорювали, позиція комітету інша. Ця ваша поправка і частина інших поправок, які ви щойно озвучили, це додаткова конструкція ще раз здавання в оренду, по суті, продовження мораторію. Тому позиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 306 народної депутатки Тимошенко. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 307. Народний депутат Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Сподіваюся, після представлення моєї поправки не буде коментарів, які не передбачені Регламентом. Саме тому я хотів би закликати колег по парламенту підтримати поправку, яку ми як «Батьківщина» пропонуємо стосовно того, щоб додати до частини першої статті 130 слова «державна в особі спеціального уповноваженого органу», який буде забезпечувати розпорядження землями сільськогосподарського призначення, які перебувають у державній власності». Я вважаю, що для України найбільш притаманною і логічною була б модель орендних відносин, коли держава, яка є власником землі, надавала б цю землю в довгострокову оренду фермерам, і дати право і можливість, щоб фермери оренду заставляли в банку, брали кредити і лізинг для того, щоб розвивати фермерство. А не так, що розпродати всю землю іноземцям і залишити...

Веде засідання Голова Верховної Ради України **РАЗУМКОВ Д.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 307 Крулька. Комітетом вона відхилена. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 308. Дубіль.

ДУБІЛЬ В.О. Шановні колеги, шановний український народе, Юлія Тимошенко, лідер фракції «Батьківщина», в умовах війни і взагалі категорично

проти цього законопроекту про продаж української землі без проведення референдуму. Я переконаний, що перед тим, як скасувати мораторій на продаж землі, потрібно два аспекти: перший – це дозвіл українського народу після проведення референдуму, друге – створення державного органу, який буде уповноважений і наділений функціями контролю. Тому спочатку давайте проведемо референдум, створимо такий орган, наділимо функціями, а потім будемо ставити це питання.

Позиція нашої фракції: якщо і готувати такий законопроект, то лише після проведення всеукраїнського референдуму, продаж землі – лише державі за привабливою ціною для її власника.

Прошу поставити на підтвердження поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 308. Дубіль. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 309. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Ця поправка тісно пов'язана з моєю попередньою поправкою та містить уточнення, що не просто держава може бути власником, а держава в особі уповноваженого Кабінетом Міністрів органу. У Конституції України визначений принцип верховенства права, складовою верховенства права є правова визначеність. Своєю чергою, правова визначеність полягає в тому, що норми повинні бути виписані чітко, без можливості їх різного тлумачення.

Коли ми говоримо, що набувати право власності може держава, то хто така держава, хто саме набуває права власності? Держава – це абстрактний та узагальнюючий термін.

Тому я пропоную все-таки взяти до уваги цю поправку, проголосувати за неї, щоб було чітко зрозуміло, що коли ми говоримо, що держава може мати право власності, то саме уповноважений орган від Кабінету Міністрів і виступає в цій ролі.

Дуже дякую за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 309. Комітетом її не враховано. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 310. Німченко Василь Іванович.

НІМЧЕНКО В.І. Я хочу акцентувати увагу на тому, що саме Конституцією визначено, що земля Богом дана для українців і є природним джерелом

існування. Я наголошую на цьому для доповідача і голови комітету і хотів би сказати, що всі дії зараз відбуваються всупереч логіці і Конституції. Це перше.

Друге. Я хотів би нагадати, що з 19 грудня Конституційним Судом розглядається подання народних депутатів щодо вирішення питання утвердження правової і юридичної позиції, як можна змінювати чи не змінювати розділ І Конституції, у якому ідеться виключно про землю, без згоди народу. Тому я просив би, щоб ми розглянули питання, шановний голово комітету, і припинили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Івановичу.
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету: поправка насправді про інше, тому її відхилено. Те, що є конституційне подання, не зупиняє розгляду цього законопроекту у Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 310. Комітетом вона не врахована. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Наступна поправка 311. Тарута.

ТАРУТА С.О. Фракція «Батьківщина». Цією поправкою передбачається, що право набувати землі сільськогосподарського призначення у власність зможе держава в особі державної земельної агенції. Вона спільно з органами державної влади, що здійснюють екологічний нагляд, та громадськими організаціями стане основним елементом контролю за належним землекористуванням. З метою недопущення відчуження земель на користь іноземного капіталу та підтримки вітчизняного фермерства земельні ділянки сільськогосподарського призначення можуть бути відчужені виключно державі в особі державної земельної агенції в порядку та на умовах, визначених законом. Право власності може бути реалізоване лише через державну земельну агенцію або через громаду, яка може викупити у власника його ділянку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправку 311 комітетом було відхилено. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 312. Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. Дякую. Шановні колеги і шановні українці, висловлюю думку своїх виборців з округу № 113 на Луганщині, які наполягають на розвитку і вдосконаленні інституту оренди землі. Саме інститут оренди дасть змогу залишити українську землю у власності українського народу і водночас підвищити орендну плату, яка на сьогодні мізерна, і також залучити на орендних засадах представників іноземних країн. Це все призведе до досягнення цієї структурованої колективної мети, яку ми сьогодні переслідуюмо.

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 312 Лукашева. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 313. Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Виборчий округ № 49, Донеччина, «Опозиційна платформа – За життя». Добрий день, шановний головуючий! Коли ми літаємо над Україною, відкривається зовсім інша картина, ніж та, коли ми пролітаємо над Європейським Союзом. Така сама ситуація щодо шкідливих посівів, які є сьогодні майже в кожній державі Європейського Союзу, незабаром буде і в нас. Зараз Україна найменше споживає генетично модифікованої продукції, тому що в нас є контролюючі органи, які притримують її поширення. Якщо ми випустимо землю з-під контролю, то це питання держава не контролюватиме, і тоді на наші торгові мережі зайдуть такі товари, які ми не зможемо контролювати.

Тому прошу взяти поправку на контроль і проголосувати, підтримати її.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка про інше. А щодо контролю за ГМО: у нас 60 процентів сої в країні – ГМО, хоча це заборонено, і частина рапсу. Це щодо ефективності державного контролю.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставиться на голосування поправка 313 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 71.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 314. Народний депутат Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую за можливість донести також і цю поправку до депутатів та народу України.

Ми бачимо, що наразі склалася така ситуація, коли сільські ради в гонитві за майбутньою реалізацією усіх земельних ділянок не залишають у селах жодної ділянки для випасу худоби. Це смерть для українського села. Завтра всі, які випасають своїх тварин, не зможуть цього зробити і, як наслідок, настане знищення українського села. Це питання теж треба врегулювати.

Я вношу поправку на обговорення і прошу її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка насправді про інше. Ця норма вже існує в законодавстві. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 314 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує її відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 315. Народний депутат Гнатенко.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую за можливість ще донести позицію «Опозиційної платформи – За життя» до всіх мешканців держави та народних депутатів України.

На сьогодні вже починається знищення лісосмуг та збільшення оброблюваних ділянок землі. Ці захисні насадження не лише стримують вплив вітру та снігу, вони утримують ще й інші напрями, виконують функцію осередку тварин і птахів, які існують у дикій природі. Це питання теж потрібно врегулювати. Прошу заслухати його і поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 315 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 316 народного депутата Гнатенка.

ГНАТЕНКО В.С. Дякую, шановний головуючий, що даєте таку можливість ще раз висловити свою думку.

Ми знаємо, що створюються бар'єри, коли ділянки підуть у приватні руки, щодо підходів до водойм та сховищ питної води. На жаль, через це деякі ділянки залишаться без меліоративного зрошення, а населення, яке на тій території мешкає, без питної води. Це питання треба також урегулювати. Прошу його підтримати при розгляді наших поправок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету. Будь ласка.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка про інше. Позиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 316 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 317 народного депутата Гнатенка.

ГНАТЕНКО В.С. Виборчий округ № 49, Донецька область. Дякую ще раз, пане головуючий, за можливість донести поправку.

Ми знаємо, що є можливі ризики переселення великих мас людей із Китаю, арабських країн, щоб працевлаштувати їх на тих ділянках, які будуть, можливо, у найближчому майбутньому отримані людьми з інших держав, які матимуть подвійне громадянство. Такі ризики існують навколо нашої держави. Зараз ми стримуємо таку міграцію людей, а якщо ці ділянки перейдуть до іноземних держав і їх корпорацій, це питання ми вже не зможемо контролювати. Тому прошу це також врахувати і підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка про інше. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 317 народного депутата Гнатенка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 318. Народний депутат Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Дякую, пане головуючий. У поправці пропонується абзац другий частини першої статті 130 Земельного кодексу України вважати частиною другою статті 130 та викласти в такій редакції: «Іноземці та особи без громадянства можуть набувати права власності на земельні ділянки сільсько-господарського призначення в порядку спадкування за законом». Доповнити статтю 130 Земельного кодексу абзацом такого змісту: забороняється внесення всіх змін до проведення всеукраїнського референдуму.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Подібні поправки були. Позиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування поправка 318 народного депутата Пономаренка. Комітет пропонує відхилити. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 318 Пономарьова не була врахована комітетом, вона також відхилена і залом.

Поправка 319. Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. Моя поправка містить декілька частин, кожна з яких має власне правове значення, тому відповідно до частини шостої статті 45 Регламенту прошу прийняти процедурне рішення про голосування її частин окремо.

Коли наша фракція збирала підписи під зверненням до Президента стосовно того, щоб не скасовувати мораторію на продаж землі, ми не чули жодної відмови. Люди просили не продавати землю.

Тому прошу дослухатися до людей та підтримати всі ці поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 319 Пономарьова. Ставлю її на голосування. Вона не була врахована комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 320. Пономарьов.

ПОНОМАРЬОВ О.С. У поправці пропонується абзац другий частини першої статті 130 Земельного кодексу України вважати частиною другою статті 130 та викласти в такій редакції: «Іноземці та особи без громадянства можуть набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення в порядку спадкування за законом». Доповнити статтю 130 Земельного кодексу України новим абзацом такого змісту: «До проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму стосовно купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення, а також проведення інвентаризації земель не дозволяється відчуження у будь-який спосіб земельних ділянок і зміна цільового призначення (використання) земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб для ведення товарного сільськогосподарського виробництва...».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставиться на голосування поправка 320 Пономарьова. Комітет не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято.

Поправка 321. Мороз. Не наполягає.

Поправка 322. Мороз.

МОРОЗ В.В. Виборчий округ № 59, Донецчина. Шановні колеги, велика людина сказала, що під час війни землю не продають, а за неї воюють. Якщо хтось не знає, повідомляю, що сьогодні з самого ранку в Луганській області відбуваються бойові дії поблизу Шахтівки, Кримського, Золотого. І цю землю, на котрій проливається кров, ми повинні продавати. Як ми можемо це зробити без референдуму, скажіть мені, будь ласка?

Моя поправка містить декілька частин, кожна з яких має власне правове значення, тому відповідно до частини шостої статті 45 Регламенту прошу прийняти процедурне рішення про голосування її частин окремо, оскільки Пономарьову ви такого права не надали. Дякую.

У поправці пропонується абзац другий частини першої статті 130 Земельного кодексу України викласти в такій редакції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 322. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 323. Мороз.

МОРОЗ В.В. Виборчий округ № 59. Фракція «Опозиційна платформа – За життя» проти продажу землі, тому в поправці пропонується абзац другий

частини першої статті 130 Земельного кодексу України викласти в такій редакції: «Іноземці та особи без громадянства можуть набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення в порядку спадкування за законом, але зобов'язані здійснити їх відчуження протягом п'яти років з дня набуття права власності, набувачам, зазначеним у пункті «а» частини першої цієї статті. В іншому випадку земельна ділянка сільськогосподарського призначення переходить у власність територіальної громади, на території якої вона розташована». Доповнити статтю 130 Земельного кодексу України абзацом у такій редакції: «Угоди (у тому числі довіреності), укладені до проведення та встановлення...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 323 Мороза. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 324.

МОРОЗ В.В. Шановний головуючий, шановні народні депутати, я ще раз хочу наголосити, що сьогодні на нашій території відбуваються бойові дії, і в час війни ми не можемо продавати нашу рідну землю. Нам потрібно провести референдум, вислухати людей, що вони хотіли б – продавати або не продавати нашу землю.

У поправці пропонується абзац другий частини першої статті 130 Земельного кодексу України доповнити абзацом в такій редакції: «Забороняється відчуження земельної ділянки сільськогосподарського призначення до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо вільного продажу та купівлі земель сільськогосподарського призначення». Доповнити статтю 130 Земельного кодексу України абзацом у такій редакції: «Забороняється внесення права на земельну частку (пай) до статутних капіталів юридичних осіб, установчими документами яких передбачено ведення сільськогосподарського виробництва, до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 324. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 325. Мороз.

МОРОЗ В.В. Я хотів би, щоб усе-таки пан Сольський коментував наші поправки, знову відбувається порушення Регламенту.

Я ще раз наголошую, моя поправка містить декілька частин, кожна з яких має власне правове значення, тому відповідно до частини шостої статті 45

Регламенту прошу прийняти процедурне рішення про голосування її частин окремо, те, що ви не надали моєму колезі.

У поправці пропонується абзац другий частини першої статті 130 Земельного кодексу України доповнити абзацом у такій редакції: «Забороняється відчуження земельної ділянки сільськогосподарського призначення до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо вільного продажу та купівлі земель сільськогосподарського призначення». Доповнити статтю 130 Земельного кодексу України абзацом у такій редакції: «Угоди (у тому числі довіреності), укладені до проведення та встановлення результатів Всеукраїнського референдуму щодо вільного продажу...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Щодо положень Регламенту, які ви зазначили, я пропоную окремо потім обговорити, можемо подискутувати, так само, наприклад, наведете приклади, як це відбувалося в стінах Верховної Ради України, коли це раніше вами було ініційовано, і можемо пройтися постатейно по Регламенту. Дуже дякую.

А зараз позиція комітету, і переходимо до голосування за зазначену поправку.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Поправка аналогічна приблизно до 20 попередніх. Комітетом її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 325 Мороза. Ставлю її на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 326. Мороз.

МОРОЗ В.В. Виборчий округ № 59, Донецька область. «Опозиційна платформа – За життя» проти прийняття закону про продаж землі. Я вкотре наголошую, що без референдуму ми не можемо нічого робити, і взагалі в нашій країні на сьогодні відбуваються бойові дії. На розпайованих землях моїх земляків у окрузі № 59 шостий рік палає вогонь. Ми повинні вислухати їх, щоб вони здійснили своє волевиявлення.

Тож хочу перейти до своєї поправки 326 і прошу її підтримати. Пропонується абзац другий частини першої статті 130 Земельного кодексу України доповнити абзацом у такій редакції: «Забороняється відчуження земельної ділянки сільськогосподарського призначення до проведення та встановлення результатів...».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимире Вікторовичу, щодо Регламенту. Треба інформацію стосовно поправки надавати. Це ж не виступи з мотивів, за всієї поваги, і вам просто не вистачає часу довести свою позицію в поправці. Тому

потім досить важко і комітету щось відповідати на запитання. На жаль, я не можу додати час (*Шум у залі*). Ні, вибачте, це не була репліка, тому що нічого поганого у ваш бік не було сказано.

Поправка 326 Мороза. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 79.

Рішення не прийнято. Поправку, на жаль, не враховано.

Покажіть по фракціях і групах.

Поправка 327. Лукашев.

ЛУКАШЕВ О.А. Дякую. Шановні колеги, шановні українці! За численними зверненнями виборців Троїцького, Білокуракінського, Сватівського, Старобільського, Новоайдарського та Кременського районів Луганщини та мільйонів українців, які проживають на інших територіях, я хотів би наголосити, що інститут оренди землі є універсальним політико-правовим інститутом, який дозволяє в сучасних умовах забезпечити баланс національних інтересів, інтересів бюджетних споживачів, інтересів землекористувачів, які обробляють українську землю. Тому цей розвиток орендних відносин, на думку Інституту аграрної економіки Національної академії аграрних наук, дасть змогу залучити до бюджету 30 мільярдів доходів щорічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 327 Лукашева. Комітет її не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 328. Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, у світлі навіть тих подій, які відбулися сьогодні, коли Росія знову продовжила свою агресію проти України, обстрілюючи наші позиції, як можна торгувати землею в принципі? Давайте подумаємо про це, і найчерствіші серця нехай розтануть і зрозуміють, куди ми ведемо країну.

Саме тому в поправці 328, поданій мною, ми, фракція «Батьківщина», пропонуємо, щоб були встановлені чіткі запобіжники щодо масової купівлі української землі іноземцями і визначалося, що іноземці та особи без громадянства не можуть набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення. Я прошу, щоб ми це прийняли, щоб жодні російські банки – ані «Сбербанк Росії», ані «ВТБ Банк», ані інші банки, які зареєстровані формально в Україні, не мали можливості володіти українською землею. А такий проект закону дозволяє це робити в необмежених кількостях.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 328 не була врахована комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 329. Тимошенко.

ІВЧЕНКО В.Є. Івченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, подивіться, що зараз відбувається в залі. Коли опозиція пропонує поправки щодо 500 гектарів в одні руки, коли опозиція пропонує, щоб особи з подвійним громадянством не були учасниками обігу або ринку землі, коли опозиція пропонує, щоб були пов'язані особи, щоб не було 50 або 70 тисяч гектарів в одних руках, коли опозиція пропонує переважне право тим людям, які, власне, живуть і працюють у селі, а не відповідним корпораціям, коли пропонується обмежити – банки лише з державним капіталом, а не в тому числі з іноземним капіталом, у залі не відбувається обговорення. Ми навіть не бачимо по фракціях і групах. Будь ласка, пане Голово, покажіть результати голосування по фракціях і групах за такі важливі поправки. Чому? Тому що видно позицію відповідних фракцій і груп, і коли монобільшість показує нуль, я не вірю в те, що тут відбувається обговорення, це проста профанація. Наша поправка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Насправді поправка була про інше. Ця поправка відображена в комітетських поправках, і її відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 329.

Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Поправка 330. Володіна.

ВОЛОДІНА Д.А. Шановні колеги, я ще раз наголошую на важливості цього законопроекту і яке історичне значення він має. Але тим не менше я хотіла б сказати і про те, що переважне право на придбання землі сільсько-господарського призначення має бути виключно в людей, які проживають у цій місцевості, де вона продається. Тобто ми повинні надати людям переважне

право у своєму місті, містечку або селі придбавати цю землю. Вони мають першими її отримати, тому що вони розуміють, що на ній має відбуватися, як її обробляти, і решту питань.

Ми маємо дбати виключно про інтереси українців, які проживають на території відповідної місцевої ради, і також про розвиток сільськогосподарської реформи в країні. Тому я прошу підтримати цю поправку, у якій пропонується таке: «Переважне право купівлі земельних ділянок сільськогосподарського призначення мають громадяни України, які постійно проживають на території відповідної місцевої ради, де здійснюється продаж земельної ділянки, а також відповідні органи місцевого самоврядування».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дар'є Артемівно.

Ставлю на голосування поправку 330. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 162.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Поправка 331. Королевська.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, шановні присутні, ви продовжуєте цей фарс, уже дійшли до поправки 331. Ми хочемо наголосити, що «Опозиційна платформа – За життя» виступає категорично проти продажу української землі, і ми не допустимо, щоб іноземці будь-яким чином мали доступ до української землі. Проект монобільшості не захищає української землі, гарантій захисту від іноземців немає, іноземні громадяни можуть володіти землею через різні способи, запропоновані в цьому законопроекті. За Конституцією України земля – це надбання українського народу, і розглядаючи та приймаючи чийсь законопроект, ви порушуєте Конституцію України. Українську землю і долю можна вирішувати лише після всеукраїнського референдуму.

Наполягаємо на голосуванні цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 331 Королевської. Вона не підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 332. Мазурашу. Не наполягає.

Поправка 333. Івченко. Наполягає. Увімкніть мікрофон.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Колеги, я ще раз хочу сказати, про що ця поправка. Вона стосується того, що іноземці та особи без громадянства не можуть набувати права власності на земельні ділянки. Я звертаюся задля дискусії, щоб ви, колеги, усвідомили таку річ: якщо в нас буде подвійне

громадянство, то болгари, румуни, угорці, американці і всі інші зможуть набувати українського громадянства і матимуть можливості, щоб окупувати українську землю.

Давайте ми дамо можливість найперше, щоб це були фермери, малий і дрібний бізнес, щоб вони були точками зростання, у тому числі і для розвитку сільських територій. Ми про це говорили і з аграріями, і з фермерами, і ця дискусія мала відбутися в комітеті. Колеги, ми просимо підтримати, це унеможливить різні схеми відчуження українських земель на користь іноземців або осіб з подвійним громадянством...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 333 Івченка. Комітет її не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято. Поправку 333 не враховано.

Поправка 334. Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, я хотів би розібратися з однією річчю. У нас відбуватиметься дискусія в залі чи буде проходження за поправками? Я хотів би, щоб ми бачили реальну картину, який може бути в перспективі аграрний устрій, скажімо, через п'ять-сім років, як почуватиметься фермер, чи буде відповідне економічне зростання в країні, якщо зростатиме, скажімо, переробка, чи вона не буде зростати. Давайте подивимося на ті моделі, які сьогодні пропонують опозиційні фракції, у тому числі й «Батьківщина».

Колеги, хочеться також, щоб дискусія відбувалася в залі і були відповідні фахові, скажімо, відповіді задля того, щоб ми розібралися, яка ж поправка потрібна, а яка не потрібна.

Ще раз хочу сказати, особи з подвійним громадянством або іноземці не потрібні на першому етапі щодо купівлі українських земель.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні? Ставлю на голосування? Дякую.

Поправку 334 Івченка комітет не врахував. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 89.

Рішення не прийнято.

Поправка 336. Гривко. Не наполягає.

Поправка 337. Наливайченко.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Фракція «Батьківщина». Шановні громадяни України, насправді я знаю, що ваші серця рвуться, коли ви слухаєте, як збираються розпродати вашу землю, і про що ви думаєте. Думаєте про те, що вже весна і знову треба працювати на городах, на землі, дуже переживаєте за своїх

дітей, які виїхали за кордон, не маючи роботи ані у вашому селі, ані в рідній Україні. Цю поправку, на якій я наполягаю, фракція «Батьківщина» пропонує саме для того, щоб ваші діти, які, ми всі сподіваємося, тимчасово змушені виїхати з країни і, можливо, змінили громадянство України, все-таки одержали гарантоване законом право отримувати у спадщину ваші земельні паї. Ми також пропонуємо встановити законом, щоб такий земельний пай, отриманий у спадщину, залишався в країні і в громадян України.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 337 Наливайченка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 338. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина». Наша фракція виступає категорично проти продажу української землі. Миколо Тарасовичу, хотілося б, щоб у нас була дискусія. Моя поправка направлена на те, щоб дати шанс українському фермеру на виживання. Я вас дуже прошу, не зробіть помилок, тому що з відкриттям ринку землі, як ви говорите, ви відкриваєте двері для великого іноземного капіталу, і з того часу український фермер піде в небуття. Це робочі місця. Подивіться статистику, яка кількість людей працює на місцях у малих фермерів на 1 гектар оброблюваної землі і яка кількість людей працює на 1 гектар у великих агрохолдингах.

Шановні колеги, закликаю вас, дайте шанс українським фермерам, підтримайте мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо голосувати? Поправка 338 Пузійчука. Комітетом вона не врахована. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 339. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Шановні колеги, ви попередньою поправкою похоронили українське фермерство. Миколо Тарасовичу, хотілося б усе-таки, щоб відбувалася дискусія, була позиція комітету, щоб наші колеги та громадяни України розуміли ваші аргументи, чому ви були проти збереження українського фермерства.

Колеги, вкотре акцентуємо вашу увагу, що фракція «Батьківщина» виступає проти продажу землі, особливо в період військової агресії. Більше тисячі років іде боротьба за незалежність України, за її територію. Сьогодні це

підтверджується активізацією військових дій на сході, а ви в цей час намагаєтеся протягнути законопроект про продаж землі.

Моя поправка стосується заборони продажу української землі іноземцям. Українською землею повинні володіти виключно громадяни України. Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 339 Пузійчука комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 93.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 340. Пузійчук.

ПУЗІЙЧУК А.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, вкотре прошу вас почути мене. Не можна продавати українську землю іноземцям. Зверніть увагу, положення, яке я пропоную своєю поправкою виключити, передбачає набуття землі іноземцями. Українська земля повинна належати українцям. Ми не маємо права на помилку. Продаж землі – не те питання, щодо якого можна проводити експерименти.

Прошу вас підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 340 Пузійчука комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 342. Цабаль.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, всі поправки фракції «Голос» були направлені на те, щоб значно покращити цей законопроект у трьох напрямках.

Перший напрям – відкриття ринку для фермерів, а не для агрохолдингів. Відповідно ми вимагали програми доступних і дешевих кредитів, над чим, ми так розуміємо, зараз ведеться робота, тож очікуємо результатів.

Другий напрям – підтримка українського села, створення фонду розвитку сільських територій.

Третій напрям – захист національних інтересів, посилення державної безпеки. Саме ця поправка направлена на те, щоб адресувати цю третю вимогу.

Цією поправкою ми унеможливуємо продаж землі в разі відкриття продажу для іноземців, для наступних категорій громадян, навіть якщо народ

України вирішить відкрити. Це офшори, особи під санкціями, люди, проти яких ведеться слідство щодо відмивання грошей, і бенефіціари...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Володимире, дякую вашим колегам за цю поправку. Значна частина її стала основою для великої комітетської поправки, і ці суттєві обмеження, які ви назвали, відображені в комітетській поправці до статті 130.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Наполягаєте? Не наполягаєте. Дякую.
Наступна поправка 343. Чайківський. Не наполягає.
Поправка 346. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий. Насправді зараз буде такий невеличкий момент істини, я процитую свою поправку. Я хочу доповнити цей законопроект такою фразою: «Іноземці та особи без громадянства не можуть набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення».

Можна багато розповідати про те, що буде якийсь референдум, якого ніколи не буде, це вже очевидно, можна багато говорити про те, що іноземці не мають ніяких прав. Але зараз буде момент істини, і ми на екрані побачимо, хто за те, щоб іноземці мали вплив, контроль і власність у вигляді української землі, а хто за те, щоб іноземці не мали такої можливості.

Ще раз цитую свою поправку, якою я пропоную доповнити відповідну статтю цього закону: «Іноземці та особи без громадянства не можуть набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення». Мені дуже цікаво, чи фракція «Слуга народу» підтримає Президента Зеленського?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Сергію, ваша поправка поступається комітетській поправці. Чому? Тому що в комітетській поправці також заборонено цим особам набувати корпоративних прав підприємств, яким уже належить земля.

Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 346 Власенка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 109.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.
Поправка 347. Загородній.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І. Дякую, Дмитре Олександровичу. Позиція «Опозиційної платформи – За життя» полягає в тому, що розгляд цього законопроекту говорить про те, що ми порушуємо статті 5, 13 і 14 Конституції України, а порушення Конституції – це найтяжчий злочин. Це перше.

Друге. Позиція нашої політичної сили – ці питання мають вирішуватися лише на референдумі.

Моя поправка 347 співзвучна з поправкою народного депутата Власенка Сергія в тому, що іноземці та особи без громадянства не можуть набувати права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення. У редакції першого читання було передбачено дозвіл для іноземців та осіб без громадянства на набуття права власності на землі сільськогосподарського призначення в разі успадкування за законом, але за умов її відчуження протягом року. Пропонується вилучити цю норму. У разі залишення дозволу для іноземців можливе зловживання цим правом, у тому числі без процедур відчуження, набуття цього майна.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 347 Загороднього. Прошу визначатися та голосувати. Вона відхилена комітетом.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 349. Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Поправка, яку я пропоную, також стосується питання можливості набуття права на землю сільськогосподарського призначення іноземцями. У тій редакції, яку пропонує комітет, передбачається, що можливість придбання у власність сільськогосподарських земель матимуть банки, такі землі зможуть набувати українські юридичні особи, які мають іноземних власників, у тому числі кінцевих бенефіціарних власників. Натомість моя поправка чітко врегульовує питання можливості іноземних громадян ставати власниками української землі виключно в порядку спадкоємства з подальшим відчуженням цієї земельної ділянки відповідно до українського законодавства.

Комітетом моя поправка була відхилена, але я прошу її підтримати та проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку Пузанова. Вона не врахована комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

На жаль, поправку не враховано.

Переходимо до наступної поправки 350. Красов. Не наполягає.

Поправка 352. Папієв.

Красов наполягає?

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановний пане Голово...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачекайте, будь ласка. Красов усе-таки наполягає.

КРАСОВ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 180, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Прошу підтримати мою поправку. Вона потрібна через те, що ані цим проектом закону, ані чинним законодавством не передбачено правових наслідків невиконання іноземцями та особами без громадянства обов'язку здійснення відчуження земельних ділянок протягом одного року з дня набуття права власності, передбаченого цим законопроектом. Водночас цією поправкою передбачається виплата грошової компенсації зазначеним особам у разі примусового відчуження земельних ділянок, а також усунення суперечності статті 135 Земельного кодексу України. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію.

Поправка 350. Наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 350. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 352. Папієв Михайло Миколайович.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні народні депутати України, шановні громадяни України, для стенограми ще раз привертаю увагу головуючих до того, що розгляд цього питання не відповідає статтям 119, 120, 121 Регламенту Верховної Ради України, а також статті 45, тому що сьогодні вимагали прийняти процедурне рішення, воно не було поставлено на голосування.

Щодо моєї поправки. Я хочу ще раз нагадати, що в Угоді про асоціацію з Європейським Союзом відсутня вимога від Європейського Союзу про продаж землі іноземцям. Тому вбачається, що «слуги народу» на замовлення Сороса хочуть продати цю землю саме цій структурі, оцим іноземним спекулянтам. Ми категорично проти цього, і моя поправка стосується саме того, щоб заборонити

іноземцям купувати українську землю. Не дамо розпродати майбутнє наших дітей!

Прошу поставити поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Пане Михайле, щодо Регламенту. Ви знаєте, у 2001 році, якщо я не помиляюся, приймався Земельний кодекс, хороший документ, вольовим рішенням парламенту, за що я особисто дуже вдячний. Тому що саме цей документ був одним з тих, який дав сильний поштовх для розвитку аграрної галузі.

Поправку 352 відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Миколайовичу, вибачте, я в жодному разі вас не буду коментувати, однак я хотів би зазначити, що комітет пропонував піти за статтею 119 щодо угруповання поправок. Я дуже радію, що ви пропонуєте так само застосувати статтю 119. Якщо ми знайшли підтримку в залі, думаю, що наступного разу це також можна буде зробити щодо об'єднання поправок навколо визначних. Так? Дякую.

А зараз поки що переходимо до голосування за поправку 352 Папієва. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Поправку не враховано.

Поправка 353. Савчук. Наполягає.

САВЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 83, Івано-Франківська область, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Місто Івано-Франківськ, Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Саме в цій поправці ми пропонуємо вчергове наголосити на неможливості для іноземців купити українську землю. Це дуже важливо, тому що всі попередні поправки, які стосувалися саме цього питання, чомусь комітетом було відхилено. Тут чітко написано, що іноземці не мають права ані купляти землю, ані в майбутньому її відчужити.

Я прошу колег усе-таки підтримати дану поправку, тому що ми в цій ситуації єдині: українська земля, бо ми зараз хочемо насправді не створити ринок, а просто швидко з молотка продати, не матиме можливості опинитися саме в руках тих людей, які, дійсно, хочуть на ній працювати, а опиниться в тих людей, які зможуть швидко її купити, у тому числі в майбутньому й іноземці.

Прошу підтримати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 353 Савчук. Вона була відхилена комітетом. Прошу визначатися і голосувати.

«За» – 87.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 364. Богданець.

БОГДАНЕЦЬ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Наступна поправка 355. Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановний головуючий, шановний голово комітету, поправка 355 стосується тієї теми, яку озвучував колега по фракції пан Власенко. Але ми з вами, Миколо Тарасовичу, мали довгу дискусію на засіданні комітету. Просто дуже шкода, що тоді не було трансляції, бо засідання комітету проходило в той день, у четвер, у закритому режимі. Але ми з вами говорили про ризики того, що в чинному законодавстві чітко не сказано про подвійне, потрійне громадянство. Зараз є проект закону на цю тему. У Конституції, до речі, не виписаний механізм позбавлення громадянства, і саме ця норма є засторогою того, щоб люди з подвійним і більше громадянством не мали можливості купити українську землю.

На завершення я хочу сказати, що ідеальним був би варіант зняття цього законопроекту і проведення всеукраїнського референдуму на тему...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 355 Тимошенко і Цимбалюка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 356. Качний. Не наполягає.

Поправка 358. Кальцев. Не наполягає.

Поправка 360. Княжицький.

Шановні колеги, давайте тоді слухати свої поправки (*Шум у залі*). Ні, тут не чути, тому що ви займаєтеся своїми справами, шановні колеги.

Поправка 358. Кальцев.

КАЛЬЦЕВ В.Ф. Дякую головуючому. Шановні колеги, на жаль, ми не маємо способу і можливості достукатися до колег із фракції «Слуга народу», щоб хоча б одна з наших поправок була прийнята, тому що всі поправки, які вносяться, автоматично відправляються у смітник. Але я вважаю за доцільне, тому що це трибуна парламенту, висловити зауваження, які, можливо,

допоможуть вам під час прийняття цього законопроекту дати оцінку тому, що буде після того, як такий закон почне діяти.

Я поставив пану Миколі запитання, як бути з банками, які мають іноземних осіб і які мають право два роки шляхом обміну...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 358 Кальцева. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 67.

Поправка 358 не врахована комітетом і не підтримана залом.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошую закритим.